

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Dominica Infra Octavas. Homo quidam fecit cœnam magnam, & vocavit
multos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

posito nihil profus efficitur, & quo sublato fit infallibiliter quod significatur fieri.

Quid hic hæres? quid dubitas? quid non clarum & apertum? Dices forte alios referri fructus & effectus Sacramenti; sed esto, dum hic inter alios sit æquè certus effectus, manet probum tibi certò inferendum, te Sacramento resistere, nisi hunc referas fructum & effectum: sic autem certus est & determinatus, ut ad eum velut notio-riorem & firmiorem alii omnes referantur. Sic S. Leo: *Non aliud ait participatio corporis & sanguinis Christi, quam ut in id quod sumimus, transeamus*; Id est, eo cætera omnia referuntur, hic est præcipuus finis & effectus Sacramenti. *Non me in te mutabis, sed tu mutaberis in me*, ait Dominus S. Augustino.

Jam vero vide, quid sit Christo resistere in re tanti momenti! Quid times te in Christum converti? Quando aliquid de te detrahendum & perdendum esset, nonne id libenter profundendum esset pro ejus cultu qui se tam miris modis deprimi & deperdit, si fas est ita loqui, ut bene de te mereatur? Sed quem te ipsum facis?

Putasne si convertereris in Christum, deterius aliquid tibi adveniret? Quid dabis Christo quod non ille restituar & renumeret infinite quovis distanti pretio? Dabis vitam tuam animalem, & ille dabit suam divinam; compara simul utramque vitam; neque id ita respicias quid forte des quam quod recipias. Non est dare nec perdere quando quid vilius mutatur in pretiosius. Quando præter virgas & flagella Deus nihil daret, essent flagella dona, nec dona essent recusanda. Certè tantò minus excusaris cum nil præter gratias tibi offert & negligis; cum nihil minus quam seipsum tibi tradit, & quasi major ipso esses tu munus averfaris! Nunquid Deo potest comparari homo? An ignoras quid manna recusantibus, pœnæ quondam contigerit? Hinc illa veritas infra explananda:

Qui divinam expellit Sacramenti gratiam, non minus peccat quam qui olim manna repulerunt.

Iob. 22.
Sabb.
Hebd. 13.

D O M I N I C A
INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI,
QUÆ EST
SECUNDA POST PENTECOSTEN.
DE CONVIVIIS QUIBVS CHRISTVS
DOMINVS INTERESSE VOLUIT,
UT AD SUUM NOS INVITARET.

Homo quidam fecit Cœnam magnam, & vocavit multos.

Luc. 14.

CUM in his duabus Hebdomadis nostrum sit institutum celebriores Christi Domini actiones, diebus singulis proponere considerandas in sanctissimo Sacramento; quæ nobis hodie proponitur ejus actio, pars illa est conversationis humanæ quam tenuit in alearis conviviis & hospitiiis, quò vocabatur. Mirum certè quod sic Christus vellet cum hominibus convivere & convivari: sed tamen decentissimum & fini quem sibi præstituerat convenientissimum, ut expressè docet D. Thomas, tota quæstione quadagesima tertiæ partis.

Quam obrem considerari tantisper posset in illis variis, quas frequentavit, mensis, ut modeste in omnibus, ut accommodate ad omnes, ut sapienter ad quæcunque occurrerent salubri documento condienda, & ad Sacrum suum epulum quod destinabat celebrandum nobiscum referenda. Vide illum in Cana Galilææ, ut inuitatus ad nuptias aquam in vinum mutat; nonne hæc est manifesta

Iob. 22.

F 2

nostris

Matth. 9. nostri figura Sacramenti? Vide apud Matthæum recens conversum, ut Publicanos & peccatores secum admittit, ut murmurantes propterea Pharizæos compescit, ut se medicum profiteretur, quo non sit opus valentibus sed malè habentibus: quid expressius ad illam quam in altari nobis exhibet, indicandam benignitatem? Quoties verò tam sæpe observatur, num more Pharizæico manus laver, dum cibum sumit, docetque potiore interni status quàm externi deducendam esse rationem: quid propius ad dignum & probatum Sacramenti usum? Ubinam verò Zachæi aut Magdalenzæ melioribus antea facturam vitæ refarciunt consiliis, quàm in hoc sacro convivio?

Luc. 7. 19. Ne porrò longius diffundatur oratio, subsistamus in aperta nobis hodie cujusdam principis Pharizæorum domo, ubi recumbens Dominus, insignem illam de cœna magna parabolam cœpit enarrare, quâ certè nihil opportunius, sive ad frequentem, sive ad dignam Sacramenti participationem commendandam. Sicut enim à frequenti, sic à digno communionis usu, multis suis avocantur domesticis rebus seu potius rerum cupiditatibus, aut aliis præteritis causis, quibus suo modo respondent invitati Domino, rogo te, habe me excusatum. Quas tamen causas & excusationes omnino nullas esse prima hæc demonstrat.

VERITAS PRACTICA.

Qui se excusat invitatum, accusat invitatum.

RATIO EST, Quia qui se excusat invitatum ad cœnam seu ad frequentem communionem, præterdit justam excusationis suæ causam.

Sed cum invitat Dominus, non potest justa præterdi excusationis causa, nisi simul accusetur invitans.

Ergo qui se excusat invitatum, accusat invitatum. Quod cum sit manifestè impium, cavenda talis excusatio, & audiendus Christus, quibus ille cumque modis nos ad cœnam suam vocet.

I. PUNCTUM.

Matth. 20. **Q**UID est quod vocati ad vineam operarii cum essent otiosi, dixerunt se excusantes; Nemo nos conduxit; vocati verò ad cœnam magnam non negarunt nec dissimularunt se vocatos, sed rogarunt se excusari, quasi non possent ire, quò vocarentur, suis implicati negotiis, & domesticis distenti curis?

Digna certè quæ primo in aditu consideretur observatio; nam aliud est, se excusare quod non sis invitatus; & aliud, quod invitatus non possis ire commodè quò vocaris. Excusant se operarii, quòd non sint vocati, nec arguuntur, quia revera donec omnibus constet sua vocatio certum in vitæ statum, atque illum præcipuè qui vineæ nomine designatur, non possunt illum securè aggredi; neque is tam evidenter status omni constat ætati. Dicunt itaque qui nondum agnoscunt certam de se Dei voluntatem, *Quia nemo nos conduxit: Sed qui vocantur ad*

cœnam, non id usurpent, non id causentur non id excusent, quia statim atque ipsa floret ætas, statim atque fides ætate discernit inter panem Sacrum & vulgarem, tam aperte patet cœnam esse in Ecclesia; quàm ipsa patet Ecclesia; tam multi porrò sunt nuntii, qui nos ad illam clarè vocent cœnam, quàm multi sunt qui cœnam magnam de qua hodie memoratur parabola, factam interpretantur mensam. Quàm sine autem illi multi, quis non videat? Et quis illos hodie nos invitantes non audiat? cum in id universam conspirare simul Ecclesiam facile possit advertere, quæ hodierna Dominica talem elegit Evangelii sui lectionem, meditationum nostrarum materia, & sacrum concionum argumentum? Cur enim hæc proponit parabolam, nisi ut Concionatores suos velut servos & nuntios provocet, qui nomine Domini denuntient omnibus, quòd quàm verum est paratam ab eo cœnam esse, tam certum sit, eum velle nos esse simul paratos ad illam frequentandam?

Illam est Sapiëntia quæ in sacris Proverbiis, *adificavit sibi domum, excidit columnas septem, immolavit victimas suas, miscuit vinum, & proposuit mensam suam, misit ancillas suas ut vocarent ad arcem, si quis est parvulus veniat ad me, & insipientibus locuta est, venite, comedite panem meum, & bibite vinum quòd miscui vobis.* Ancillas vocat quos diximus servos & nuntios, quia suaviter efficaces esse debent; & jubentur præcipuè parvulos & insipientes adhortari ut veniant, quia de his dubitari posset, atque ut omnibus pateat, neminem nisi volentem arceri, nisi volentem in peccato persistere, nisi volentem se oblati private bonis.

Quamobrem nemo negare audeat se invitatum, sed audent invitati se multis excusare & rogare,

rogare, ut ipsorum proberent excusationes, quasi non possint, quasi non deceat, quasi non debeant; At frustra, quin & impiè; Nam dum se invitati excusant, accusant invitantem. Ita commodius videtur proponenda veritas, tum ne actum agamus, multa illa congerentes, quæ à multis referuntur de frequenti communionis usu; tum ut Evangelicæ propius inhæreamus parabolæ, in qua se invitati excusant; tum ut quàm impiè se excusent, apertius liqueat.

Sic autem manifestè declaratur: nam quisquis se excusat præterdit justam excusationis suæ causam & rationem: præterdit nempe se à culpa purgare vel à nota infamiæ, vel ab aliquo probro, quod sibi fortè posset objici, nisi se purgaret & excusaret. Quid niteris bonam ostendere viam tuam? Dilexisti enim absque peccato & innocens ego sum. Hoc est videlicet, quod excusatione præterditur, quod certè frustra contenderetur, nisi justa proferretur ratio, vel apparenter justa & probabilis aut adumbrata. Quid clarius? Narrasti quid habes ut justificeris, ECCE ego iudicio contendam tecum, eo quod dixeris, non peccavi, Id est, convincam te mendacii & fallitatis; rationes tuas evertam, nullas esse ostendam, ac proinde nullam excusationem quæ illis innititur ruinosis structuris. Adam ubi es? INTERROGAT, inquit Eucherius, Ut suis quisque responsionibus convincatur, quia licet non ignoret quod sibi vult indicari, vult tamen delinquentem etiam responsionis testimonio reum statui; hoc est, ex ore proprio judicari. Quod certè est expavescendum.

II. PUNCTUM.

Sed cum ad suam vis Dominus invitatus cœnam, non potest iusta præterdendi ratio, si ve legitima excusationis causa, nisi simul accusetur invitans.

Nam vel invitans Dominus ignorabat talem causam, vel probè noverat. Si dicas ignorasse, vide quid dicas, vide qualiter impietate obvolvatur, accusando Christum ignorantia, Nonne ad hanc vocem toto infemis corpore? Nonne iam statim cum Apostolorum Primò dices: Domine tu omnia nosti. Quod si probè noverat te legitimam reculandæ rei quam à te postulari, habere causam, facis illum imprudentem & injustum, qui à te petat quod dicis te illi non posse legitime nec justè reddere. Quantum enim est æquum & rationabile, ut quod petit, neget; tam iniustum erit & irrationabile, quod illud à te petat.

Itane verò de Christo sentis? Aut si de Christo ita sentis, nonne illum accusas? Nonne condemnas? quid gravius quam illum dicere vel ignarum vel imprudentem & iniquum? Quid dicemus, inquit Apostolus, Nuncquid iniquitas apud Deum? absit. Et tamen hoc est quod dicis, si cum te ad suam invitatus cœnam, te legitime dicis excusatum.

Rom. 9.

III. PUNCTUM.

NONNE hinc igitur certa & evidens est veritas, Quod qui se excusat invitatum à Christo ad cœnam, accusat Christum invitantem? Et nonne satis est potens & valida consideratio ad deprimendas illas excusationes, atque ad debitum agnoscendum celebrandæ frequentius sacræ mensæ? Nam si saltem in illa tua Communionis infrequentia, te inertia accusares, si tuum esse vitium agnosceres: aut si te saltem non excusares, quasi legitime desis invitanti, quasi non possis religiose nec rationabiliter quod à te petitur; minus grave videretur quod peccas; sed accusare Christum! Accusare Christum inscientia, qui te non posse nesciat quod à te petit; vel imprudentia simul ac injustitia, qui hoc à te petat quod non possis nec debeas! hoc certè crimen est inexpiabile. Nuncquid condemnabis me ut tu justificeris? Quasi diceret Dominus, dum te justificas, me condemnas; hoc est autem tam impium, velle Deum condemnare, ut ne hanc impietatem contrahas, te justificare desinas.

Iob. 40.

Quid hic hæres? Quid dubitas? Nonne agnoscis, utrumque quod emergit nefas? Nonne agnoscis quam sit nefarium, sic Christum accusare, quamque sit evidens te illum accusare, dum te excusas? Hoc postremum fortè dissimulabis, hoc te negabis velle, negabis te hoc agnosce. Sed audi rursum & responde, quid de illo sentias qui punit immerentes, qui poenas illis deauntyat quasi reis, qui se tamen reos negant. Nonne si rei non sunt, ille qui punit, injustus est? Atqui hoc est quod de Christo affirmas, si te legitime dicis excusatum, hoc est quo illum manifestè dicis injustum: nam ille est qui poenas his decernit qui se invitatos excusant, ille est qui iam eos hac poena mulctat, Nemo virorum illorum qui vocati sunt, gustabit cœnam meam. Nonne igitur aut illi rei sunt & inexcusabiles: aut si excusantur, ille injustus est; & hoc ipso quo punitos excusas, tu accusas punientem? Licet enim dici posset nullam injulitiam Deo notam injuri posse,

Apud Molinam
Cartb.
Tract. 7.
& alios.

Ier. 2.

Jf. 43.

Ier. 2.

Gen. 3.

v. 9.

Ioan. 11.

posse quantumvis innoxios puniat; nec infligant à Deo poenam semper esse notam & signum peccati culpae: hoc tamen dici non potest, cum aliquos Deus, nominatim ut nocentes & particularis noxae reos puniat. Sic autem invitatos puniat, sic illos ante peccasse iudicat, sic iudicatos condemnat. Aut certe si sunt innocentes, quomodo iuste tanquam nocentes iudicantur & condemnantur? O quam ille contra sapientius, qui sic Deo loquebatur; *Nunquid perdes iustum cum impio? absit à te ut rem hanc facias. Et occidas iustum cum impio, fiat quoque iustus sicut impius. Non est hoc tuum qui iudicas omnem terram, nequaquam facies iudicium hoc.* Itemq; *Sapientis: cum sis iustus, iuste omnia disponis, iustum quoque qui non debet puniri, condemnare, externum existimas à tua virtute.*

Abrah.
Gen 18.

Sap. 12.

Gen. 3.

Quamobrem Christus, ut dictum est, cum recusantes invitatos tanquam reos puniat, non potest in illis puniendis dici iustus, si non essent rei; nec potest dubitari quin illum tanquam iniustum accuset, qui ab eo punitos excuset tanquam innocentes, ac proinde tandem agnosce quid sit se à cœna vel sacra mensa excusare. Non est tantum, non est se privare fructu tam uberi, qualis inde colligitur, sed est crimen accersere, poenasque consequentes, quibus advertendis nulla prosit excusatio. Sunt illa scilicet ficus folia, quibus se primi nostri parentes obtegere voluerunt, cum ejus fructu potius uti debuissent, ut rectè observavit S. Ambrosius; *Posteaquam, inquit, primi parentes spolia os se illa sinceritate & simplicitate viderunt integra incorruptaque natura, quarere mundana & manufacta ceperunt, quibus nuda sua mentis operirent. Docet ergo me Adam quid sint folia, qui posteaquam peccavit, de folio ficus, fecit sibi circumorium, qui de fructibus magis ejus gustare debuerit. Fructum iustus eligit, folia peccator. Voluit se operire quibusdam ficus foliis, fortasse quibusdam manibus & umbratilibus sermonibus, quos compositis mendacis assuens ad operiendam conscientiam sua mentis, factique velamen, peccator in xii, ut pudenda sua contegat. Iacit enim super se folia, qui culpam velare desiderans, aut diabolum delicti memorat auctorem, aut carnis prætendit illecebras, aut alium quempiam persuasorem prodit erroris.*

Vide in 4. parte, Feria 5. Hebdomada 18, ubi contra omnem excusationis speciem hæc declaratur Veritas:

Si non agis quod vult Deus, hoc unum infans habes quod respondeas, *Nolo, non placet,*

Quia verò non ad cœnam tantum, sed ad cœnam magnam vocamur, hinc alterius accipitur proponendæ veritatis causa, contra illos qui minus dignè quam deberent, accedunt ad sacramentam: & minus fructuosè quam possent, inde recedunt.

Sat frequens multis cœna est, quibus magna cœna est infrequens.

Quos à cœna videlicet res humanæ non avocant, hos à cœna magna sæpe impediunt.

RATIO postrema partis qua priorem declarat, hæc est inter alias, quod cœna magna dicatur Communio integra & plene fructuosa.

Sed à tali Communione non avocant, sed impediunt quos à Communione non avocant.

Ergo quos à cœna res humana non avocant, hos à cœna magna sæpe impediunt. Quod cum sit valde damnosum, in id præcipue tibi est incumbendum, ut quantum impediti nolles humanis rebus à frequenti Communione, tantum prospicias, ne his ipsis impediaris ab integra & plene fructuosa.

I. PUNCTUM.

AGITATAM sæpe hanc quæstionem Authores memorant, *Quoanam esset in cunctis rebus maximum in minimo.* Sunt qui artificis illius opus esse dixerunt, vel quo apis navim suis omnibus instructam armamentis tegebat alis suis: vel quo rotatum horologium in unius annuli pala continebatur. Alii hominem esse affirmant, qui mole quantumvis exigua totam rerum universitatem ita præsentat, ut alter esse mundus dicatur. Alii de hominis oculo id verius posse asseri contendunt: quid enim pupilla minus in qua cœli & terræ simul recipi posset visio? Cordi humano denique singulariter id convenire visum est pluribus, quod innumera & propè infinita essent quorum capax est cor humanum, sive ut illa possidere desideret, sive ut amando possideat.

At quæ sunt artis & naturæ transcendamus, ut quæ sunt gratiæ contemplerur. Una una est cœna magna, de qua quod quæritur, verissimè dici potest, *maximum esse in minimo.* Da enim minimam, quæ dari potest, panis particulam, & in illa quod maximum dari possit, tibi offeretur, si accesseris animo rebus creatis vacuo; nam hoc unum præsertim cœnæ obstat magnæ, cum qui accedunt, humanarum rerum affectibus implicentur.

Hoc

Hoc uno vel maximè destruitur cœnâ magnitudo. Non cœnâ tollitur, sed magna cœnâ; vel sic cœnâ semper in se est magna, certè non illis est, qui res humanas nimis stupent & magnificunt.

Quamobrem ut illis animum facilius exuant, opportuna est veritas quâ monemur aliam, aliquo saltem modo, posse esse cœnâ; atq; aliam, cœnâ magnam; & quos à cœnâ res humana non avocant, hos à Cœnâ magna sæpe impediunt.

Ratio jam proximè manifestata est, quòd sic ut cœnâ nomine sacra intelligitur: Communio, sic additamento *Cœnâ magna* designatur potissimum illa Communio quæ fieri potest plenior & fructuosior. Sunt enim alii alia pleniores & perfectiores, ut mox explicabitur. Nec diffitemur etiam alias esse causas, quibus cœnâ magna dici semper possit quævis Communio; quia semper ille est magnus qui hæc facit cœnâ; semper illud est magnum quod in ea proponitur; semper in toto quâ magnus & vastus est, præstatur orbe! Semper in consequentibus sæculis ad extremam usque temporum desitionem perdurabit, unde ab Angelo dicitur *juge sacrificium*. Sed præter hæc omnia singulariter dicitur & revera est cœnâ magna propter magnos & ingentes fructus quos producit, quando est integra & plene fructuosa Communio; id est, quando illa tota recipitur gratia quam Christus cuique destinavit, ut in se totus convertatur; quâ gratia quid majus dici potest? Cum enim potissima rerum denominatio desumatur à fine agentis vel ab effectu actionis designato; cumque is sit finis præcipuus quem præcendit, & is effectus singularis quem designat Christus, ut ad se accedentem convertat in seipsum, sicut Sabbatho proximè præcedenti declaratum est; quis non videat hæc etiam singularem esse causam propter quam cœnâ magna magno hoc & illustri nomine decoretur? Nonne sic magni dicuntur viri qui res magnas vel magna virtute præstiterunt, vel magna populo beneficia contulerunt? Nonne sic magna domus Dei dicitur à Propheta? *O Israel quàm magna est Domus Dei, & ingens locus possessionis ejus*; quasi diceret quod princeps Apostolorum postea declaravit, *maxima & pretiosa promissa nobis ibi donantur*, non quia tantum magnus est ipatio locus, sed præsertim quia tam magnum est quod in eâ datur loco, ut quantumvis spatiosus & ingens sit locus, id tamen omnibus sufficiat, & nihil de tua perdat unquam vel magnitudine vel

pretio. Sic Beatissima Virgo Deipara, *Fecit in me magna qui potens est*. Quas scilicet voluit gratias recipi totas & integras, ut dignâ Dei mater efficeret; majus est enim dignâ esse Dei matrè, quàm esse Dei matrè. Sic unversim cum dicitur, *Quàm magna multitudo dulcedinis tua Domine, quâ abscondisti timentibus te!* non ita dicitur magna multitudo propter numerum & varietatè dulcedinis, quàm propter ipsius dulcedinis magnitudinè; sed nec ipsa dulcedinis magnitudo tam mira est propter suâ suavitatè, quàm propter affectum pietatis, aut veræ virtutis effectum inde profluentem; quid enim magnū esset in dulcedine, aut quid prodesset illa dulcedinis magnitudo, nisi magna inde proveniret pietas aut alia quævis virtus?

Sic planè de cœnâ magna, sit quantumvis magnum quod sumitur; sit magnus, ubi sumitur, locus; sit magnum quo sumi potest tempus; quid fumentum magna hæc sunt omnia, nisi fiat ipse qui sumit, magnus; magnus gratiâ, magnus merito, magnus sanctitate & gloria? Nam tunc illa sola quæ magna sunt, quia sunt illa sola quæ coram Deo magna sunt; sic S. Joannes *inter natos mulierum dicitur major*, quia quod facit magnū, est gratia seu virtus infusa & acquisita, qua qui magis abundat, tam verè est major, quam verè sola est hæc magnitudo seu sola magnitudinis ratio, solum magnæ rei pondus & mensura.

O quàm rectè Apostolus, *Mihi pro minimo est ut à vobis judicet aut ab humano die, sed neq; me ipsum judico, qui autem judicat me, Dominus est*. Quali diceret, nihil verè est magnū, quàm quod tale Dominus judicat, nihil autem tale judicat, quàm quod conforme est suæ voluntati? unde id tandem apertissime sequitur quòd sola, quam diximus plenam & perfectam Communionem, cœnâ est magna, quia sola illa est conformis ipsius judicio & voluntati; sola illa est, quæ quâ vult Christus conferre gratiam recipit, & ex qua recepta gratia nos corroboretur animus, ut se in cæteris rebus totum eidem Christi judicio, divinæque voluntati conformet.

II. PUNCTUM.

SED à tali Communionem res humana sæpe impediunt quos à Communionem non avocant.

Non res ipsæ quidè, ut sæpe ex S. Joanne Chryso. dictum est, sed inordinati rerum affectus qui cum lethales non sint, non ab omni prorsus Communionem arcant communicare volentes: neque ita etiam inordinati sunt, ut frequenter commu-

Luc. 1.

Ps. 30.

Dan. 11.

Matt. 11.

1. Cor. 4.

Bar. 3.

2. Pet. 1.

communicandi tollant voluntatem, aut omnem impediant communionis fructum: sed ne illa tota recipiatur gratia, quae parata erat communicanti, si purior accessisset; et verò tales obstant affectus: quia cum per modum nutritionis sacra in nobis operetur Communio, tanto magis aut minus operatur, quanto magis aut minus intererit aliquid medium inter humanam animam & coelestem panem: sicut in ipsa nutritione corporali accidit, quando quae dicuntur cacochyla, id est, pravi humores parum aut multum abundant in nutriendo corpore. Sunt autem illi affectus inordinati, velut infesti quidam humores, qui se animam inter & Christum interponunt, quo minus anima Christo nutriatur & saginetur. Unde est illud D. Jacobi, *Dives in isomeribus suis marcescet*, id est, affectu divitiarum, aut alio quovis depravatus, non nutrietur spiritali alimento licet illud accipiat. Quo sensu praclare S. Gregorius in illum versum Cantici Annae matris Samuelis:

Iac. I.

1. Reg. 2.

Repleti prius pro panibus se locaverunt, & famelici saturati sunt. Non saturantur, inquit, nisi famelici, qui à vitiis perfectè jejunantes divina Sacramenta percipiunt in plenitudine virtutis. Et quia sine peccato, electi etiam viri esse non possunt; quid restat, nisi ut à peccatis, quibus eos humana fragilitas maculare non desinit, evacua-re quotidie contentur? Nam qui quotidie non exhaurit quod delinquit, etsi minima sunt peccata quae congerit, paulatim anima repletur atque ei meritis auferunt fructum internae saturitatis. Et post pauca. Qui ergo quotidie delinquimus, quotidie ad poenitentiam lamenta curramus; quia ipsa sola virtus est quae evacuat quod in ventre anima culpa coadunat: & tunc verè famelici saturantur, quia quo studiosius mundamur lamento poenitentiae, eò uberiores divinae gratiae fructum recipimus in spiritali refectioe. Sic S. Augustinus ad supra dicta psalmi, Quam magna multitudo dulcedinis tuae respondens quae: cum ubi est ista multitudo dulcedinis: Quomodo, inquit, tibi ostendam multitudinem huius dulcedinis qui palatum d. f. bre iniquitatis perdidisti. Mel si non nosset, quam bene saperet, non clamaret nisi gustasset. Palatum cordis non habes ad haec bona gustanda, quid tibi faciam? Non est cui dicam, gustate & videte quoniam suavis est Dominus. Et in illum Psalmum, ubi dicuntur caeli distillare à facie Dei, & pluviam voluntariam segregaturum Deum hereditati suae, & haec denique parata in dulcedine pauperi. Non abundant, in-

Pf. 67.

quit S. ille Doctor, sed pauperi Dominus haec paravit, id est, vacuo mundanis affectibus & terrenis curis, quibus qui abundant, privantur bonis quae sunt parata in dulcedine & suavitate pauperi.

Adde quod cum ex mera bonitate & munificentia majores suas Deus profundat gratias, tanto in illos certè est profusior aut strictior qui ad coenam vocati accedunt, quanto hi liberalius aut strictius cum ipso agunt. Quid est autem magis aut minus cum Christo liberaliter agere, quam de suo corde seu de pravis suis affectibus plura vel pauciora detrahere, quae illi offerantur, ut tertiam proximè ferià dicitur fustus Ex quibus planè intelligetur quod supra sanctus dixit Chrylostomus, *Eos indignos esse Sacramentis qui minus dignè accederent*, id est indignos ea totali gratia quam recepissent si magis dignè accessissent.

Vide in 2. parte, Fer. 6. quartae post Pascha Hebdomadae, nec non quarti libri de imitatione Christi capite 15. ubi haec apud de gratia quae confertur in hoc Sacramento; Tibi & peccatis tuis imputa, cum non datur, vel etiam occultè tollitur. Modicum quandoque est, quod gratiam impedit, & abscondit, si tamen modicum & non potius grande dici debeat, quod sartum bonum prohibet. Et si hoc ipsum grande vel modicum amoveris, & perfectè viceris, erit quod petisti. Et post pauca. Quisquis ergo se ab omni inordinato amore seu dissipientia cujuslibet rei creatae evacaverit, aptissimus gratia percipiende ac dignus devotionis munere erit. Dat enim Dominus ibi benedictionem suam, ubi vasa vacua invenerit: & quando perfectius infimis quis renuntiaverit, & magis sibi ipsi per contemptum sui moritur, tanto gratia celerius venit, copiosius intrat, & altius liberum cor elevat. Vel è contra certè, quando quis etiam minus terrenis renuntiaverit, tanto hunc magis terrena impediunt ab illa Communionis integra & plenè fructuosa, quae non plenum & totum fructum refert. O quid hic magis mirer, an modicum illud quod impedit, an maximum illud quod impeditur!

III. PUNCTUM.

SIC igitur quos à Coena res humana non ardeant, hos à coena magna saepe impediunt: Quia non est illis coena magna qui magnos illos fructus non referunt, quos referre potuissent, si rerum humanarum affectibus implicati non essent;

sent; aut certe tunc minus ex hac parte magna est, quando minus ipsi magni sunt illa magnitudine animi quae cuncta terrena despiciunt. Sicut enim de his Christi verbis. *Verba mea spiritus & vita sunt*, ait S. Augustinus, *Intellexisti carnaliter? Etiam sic illa spiritus & vita sunt, sed tibi non sunt*: Sic prorsus de coena magna dici debet; accessisti animo inordinato? etiam sic illa est coena magna, sed non tibi. *Cibus sum grandium*, dicebat Dominus: et quomodo illi grandes & magni qui suis subjacent cupiditatibus? Non ita subjacent, dices, quin eas in multis premant, & ita reprimant, ut nolent his impediri à sacra mensa. In hoc certe laudandi, sed dicant cur nolent sic impediri? quia videlicet bonum illud, bonam illam gratiam quae Eucharistia dicitur, tanti docent & in praxi estimant, ut nolent eam sibi deperire propter humana quaedam terrena quae inde avocant. Sana profecto ratio, sed inde arguuntur & suo ipsi ore judicantur, quod non pergant ulterius in suis reprimendis concupiscentiis. Nam si eas ita domant, ne aliquo facerent mensae fructu priventur, cui non eo usque domant, ut nullo ejus priventur fructu? Si tanti faciunt modicam illam gratiam, quam à coena recipiunt, ut, ne illa excidant, nolent non communicare frequententer, & nolent eos fovere affectus quibus ab illa frequenti Communione retardarentur, cur non tanti faciunt majorem illam gratiam, quae à coena magna recipitur, ut, ne illa priventur, neque nolint eos affectus quibus impeditur?

17. Conf. c. 10.

Quando vel unus esset gratiae & coelestis gloriae gradus, de cujus ageretur possessione vel jactura, an tu putas tam mediocre bonum esse, ut recolas nescio quas terrenas & humanas quibus afficeris non judices esse abiciendas, ne te illo de fraudes bono? Videsne qui divitiis aut honoribus cumulandis inhiant, adeo non negligere quod se offert ditius & gloriosius, ut quid quid etiam se ad cupiditatis cumulum offerat, cupidores semper existant, & plura magis desiderant. Tu vero cum commode possis bene juvante & invitante Christo, plures ac plures in una Communionem tibi donorum coelestium cumulare thesauros, an contemnes divitias tantae bonitatis? Si vero non aliter comparetur quam puritate animi, seu quam cavendo ne animus nimis implicetur rebus humanis, nonne ista cau-

rela est adhibenda? Nonne quantum impediri nolles humanis rebus à Communionem, tantum cavere debes ne iis impediaris ab integra & plenè fructuosa, quae tantum saepe continet boni praerogativa, quantum qui communicat, recipit gratiae, quae se privat, qui non communicat? Unde id mirum sequitur, quòd si pro illa solum gratia, quae communicanti datur, non dubites saepe accedere ad Communionem; neque te ulla res, nullum negotium inde avertat; cur non pro illa majori gratia perinde laborabis; cur non avertes aut cavebis quidquid illam impedit? cur non illud Sapientius diligentius observabis: *Non defrauderis à die bono, & particula boni doni non te praterat?*

Eccl. 14.

Certe ad id invitatis à Christo sicut ad ipsam Communionem? *Comedite*, inquit, *amici & bibite; & inebriamini charissimi*. Vide differentiam moderati potus & inebriationis, sicut jam ante videndam proposuimus. Amici bibunt, & charissimi inebriantur. Sicut enim plus est charissimum, quam amicum, ita longè plus est in Communionem inebriari & repleri divinis gratiis, quam solum bibere. Illi sunt amici qui sunt in statu gratiae, qui sunt extra peccatum lethales; sed tamen nondum suis purgati affectibus, sicut charissimi. O quis nollet si posset ex his esse charissimis, quando nollet si posset sic esse Christo proximum! Tu id anime non vis, quamdiu quid ita charum habes ut illud inordinatè diligas? Nihil tibi charius Christo sit, & eris Christo charissimus. Cave tamen ne in alterutrum horum incidas extremorum, vel quo desperes te unquam satis perficere cupiditates repressurum; vel quo praesumas te id acturum melius, si abstineris frequentiori Communionis usu. Quod utrumque quam sit periculosum, vide in 4. parte, Dominica decima nona, ubi de nuptiis regni, quae vitandae non sunt, ne forsitan sine veste nuptiali deprehendaris, sed potius quærenda vestis ne tales vitentur nuptiae. Id est, sacra mensa non est deserenda propter prava affectus, sed ipsi potius pravi affectus sunt deserendi propter sacram mensam. De his potè pravis affectibus plura passim ex indice. Non pauca etiam ex praecedenti vel sequenti H. b. omnia possent in hanc referri Dominicam, ac praecipuè videnda est feria quarta de persecutionibus Domini.

Cant. 5.

In 1. p.

Sabb. in-

fra Heb.

3. post

Epiph.

Haynesius Parisiis.

G

FERIA

F E R I A S E C V N D A .
D E S I N G V L A R I B V S V I R T V T V M
EXEMPLIS, A CHRISTO DOMINO,
QUONDAM DATIS; ET IN
SANCTISSIMO SACRAMENTO
EXHIBITIS.

*Quàm dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! Altaria tua, Domine
 virtutum; Rex meus, & Deus meus. Pl. 83.
 Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos
 faciatis. Joan. 13.*

VERITAS PRACTICA.

**Ad Sacramentum unde virtutes exeunt, rever-
 tuntur? ut iterum fluant,**

SENSVS EST, Quod si virtutum qua à sanctis-
 simo Sacramento profusunt, perennem & con-
 tinuum velis haurire influxum, oportet quod
 ipsas virtutes in cultum & venerationem
 ipsius sanctissimi Sacramenti refundas: cessabit
 alioquin & arefcet influxus.

RATIO EST, Quia ex fideli vel infideli usu gra-
 tiarum dependet earum influxus & conti-
 nuatio.

*Sed fidelis aut infidelis usus virtutum seu gratia-
 rum inde agnosceretur si acceptas à Sacramento
 virtutes in ipsius cultum impenderis.*

*Ergo ad Sacramentum unde virtutes exeunt re-
 vertuntur, ut iterum fluant, aut nisi rever-
 tantur, non iterum fluant.*

I. P U N C T U M .

SANCTISSIMA Domini JESU vita, sive
 quam olim in terris gessit, sive quam mo-
 do in altari vivit, prope similis est vesti-
 poderis quâ habebat Sacerdos Mosaiticus
 in qua totus erat orbis terrarum, & parentum
 Exod. 28. magnalia in quatuor ordinibus lapidum erant
 Sap. 18. sculpta, Sic Dominus sibi totum quodammodo
 terrarum orbem imposuerat seu potius univer-
 sos homines cujuscunque essent vacationis &
 status, quos generatim & particularim suo vi-
 vendi modo instrueret & efformaret ad omnem
 virtutum praxim. Hic nempe est de quo Moyses:
 Num. 27. *Provideat Dominus Deum spirituum omnis car-
 nis, hominem qui sit super multitudinem hanc: &*

*possit exire & intrare ante eos, & educere eos vel
 introducere ne sit populus Domini sicut oves abs-
 que pastore.*

Jam quidem supra de Evangelica ejus do-
 ctina summatim dictum est: sed hic distinctius
 de singulis ejus virtutibus aut singularibus
 actionum exemplis consideratio proponitur, ut
 quid cuique sit in particulari proprium & singu-
 lare dum quisque viderit, suos in usus depro-
 mat, quasi à Christo Domino illud audiret, *Hoc Luc. 10.
 fac & vobis. Si quis mihi ministrat, me sequatur. Joan. 13.
 Exemplum dedi vobis ut quemadmodum ego feci, & 13.
 ita & vos faciatis.*

Contemplare itaque quàm vera, quàm lucu-
 lenta, quàm perfecta essent virtutum exerci-
 plia omnium, quæ dum viveret Christus, edidit.
 Qualis paupertas, patientia, mansuetudo, humi-
 litas, obedientia, solitudo, charitas, devotio, be-
 nignitas & temperantia; qualis denique tota ejus
 vita qui suis inimicis quantumcunque invidis
 & malevolis facultatem sui arguendi dedit;
*Quis ex vobis arguet me de peccato? VERE hic Ioan. 8.
 homo justus erat. Luc. 23.*

Deinde verò, etiam atque etiam considera
 quàm miro illas ipsas virtutes modo nunc exhi-
 bet in salutaris hostia! qualis humilitas, mansue-
 tudo, paupertas, beneficentia! Qualis devotio
 seu religio quâ suum colit Patrem, dum se illi in
 perpetuum offert sacrificium! qualis patientia
 & charitas sic se communicando palam uni-
 versis & quibuscunque ad se accedentibus! qua-
 lis obedientia & regularis quædam disciplina
 dum certis quibusdam regulis & legibus quas
 ipse constituit ita vult se alligatum & constri-
 ctum, ut nunquam secum duperet! Nunquam
 nisi statuta in materia consecratur & forma; nun-
 quam inde absit, nunquam ibi desit, nunquam
 aliud

Hebr. 13. aliud in seipso statuat quam prout illæ ferunt leges. O verè virtutum Dominum! ò verè Christū huiusmodi & hodie, & ipsum in secula, sui semper similem, semper eundem, semper iustum & sanctū!

Eccl. 1. Et verò, quod hic præcipue perpendendum; tanta est harum virtutum communicatio inter Christum & animam, ut quod dixit Ecclesiastes de fluviis: *Ad locum unde exeunt, revertuntur, ut iterum fluant*, hoc verè dici possit, de virtutibus, quæ à Sacramento profluunt; *Ad illud ipsum unde virtutes exeunt refunduntur à fidei anima*, ut iterum inde ad ipsam fluant animam, sitque velut perennis & continuus inter ipsos virtutum influxus, & quotidiana reciprocatio: aut certè si desit anima quas haurit virtutes refundere in ipsum fontem, fons exareseat.

Pf. 17. Ratio est vulgaris in hoc communi fundata dicitur: *Quod cum bono bonus est Dominus, cū sancto Sanctus, cum innocente innocens, cum electo electus, & cum peruerso etiam pervertetur*. Id est, prout se fidelem aut infidelem quisque ostenderit in usu gratiarum & virtutum infusarum actibus, talem se omnino præbebit Dominus in illis ipsis quotidie vel augendis vel minuendis. Hoc est scilicet perverti Dominum quando contra morem sibi proprium qui totus in conferendis gratis est positus, invertitur quodammodo, vel denegando gratias, vel infligendo penas. Quod in Levitico pridem denuntiatum fuerat: *Si amularueritis contra me, & ego incedam adversus vos* Luc. 19. *in furore contrario*. Et Christus Dominus in Evangelio: *Omni habenti dabitur & abundabit; ab eo autem qui non habet, & quod habet auferetur ab eo*. Ecce venio cito, tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam. Sed nunquam tutius tenetur quod habetur, quam quando benè impenditur. Quotidiano usu terrena deficiunt; at spiritualia & divina magis eo proficiunt.

II. PUNCTUM.

SED fidelis aut infidelis usus gratiarum & virtutum acceptarum ex sanctissimo Sacramento inde agnoscitur prout illas ipsas virtutes in cultū & venerationem eiusdem Sacramenti respiciuntur.

Nam cum fidelitas maximè in opportunitate agendi dignoscatur, sitque vel maximè opportuna virtutum omnium aut certè plurimarum nobilium praxis in præsentia sanctissimi Sacramenti: profectò sicut se fidele ostendet qui opportunitate usus, illas virtutes exercebit, sic infidelis & peruersus iudicabitur qui hac neglecta bene agendi occasione, virtutis exercitium ne-

gliger, aut aliò transferet. *Hypocrita! faciem cæli & terræ nosse probare, hoc autem tempus quomodo non probatis? quid autem & à vobis ipsis non iudicatis quod iustum est*. Id est, quare à vobis ipsis non dicitis tempus exercendi virtutes; vel quare suo tempore non eas exercetis, cum alia omnia tempore opportuno faciat? *Milvus in cælo cognovit tempus suum, turtur, & hirundo, & Ciconia custodierunt tempus adventus sui, populus autem meus non cognovit iudicium Domini!*

Quam verò sit opportuna & facilis plurimarum virtutum occasio, vel dum comunicas, vel dum Missam audis, vel dum quocunque sis in Ecclesia tempore coram sanctissimo Sacramento, quis non videt? Primò enim objectum circa quod exerceri possunt est valde dignum. Deinde præsens est gratia, paratus quodammodo animus, corpus ipsum dispositum, & totum ad venerationem Christi compositum. Tertio illæ ipsæ virtutes quæ à nobis exerceantur patent in exemplari suo, præit nobis Christus in illis obediendis. *Inspice & fac secundum exemplar quod tibi monstratur*; Humilia te sicut se humiliat; religiosum exhibe Deo cultum & sacrificium, sicut ipse Patri exhibet; patere si quid est patiendum sicut ipse tuos patitur defectus. Charitatem in ipsum exerce & proximum, sicut ipse in te exercet. Sic in aliis perge virtutibus, quæ sicut à Christo profluunt, ita in ipsum refundi possunt.

Quarto denique si nullum est magis opportunum virtutis exercendæ tempus cum alioquin vitij oppositi periculum imminet; nonne multa & gravia committi possent vitia, nisi contra per virtutem invigilares? Nonne tepiditas? nonne languor animi? nonne irreligio, nonne curiositas? nonne sexcenta similia quæ in templis peccantur, tibi vides imminere, nisi prospicias? *Auferte ista hinc, & nolite facere domum patris mei domum negotiationis!* At quomodo auferes ista auferenda nisi virtute, nisi pietate nisi humilitate, nisi patientia, nisi omni contentione animi, quæ necessaria est ad puritatem mentis qua coli debet Deus? *Ponite corda vestra in virtute eius.*

III. PUNCTUM.

AD Sacramentum igitur unde virtutes exeunt, revertuntur, ut iterum fluant. Neque enim dubitari potest de fidelitate Domini quin mensuram reddat confertam & coagitatam & superfluentem, ut ipse loquitur; sed timeri etiam debet de nostra infidelitate & ingratitude quod

Serm. 52.
in Cant.

scripsit sanctus Bernardus: Ingratitudo inimica est anima, exinanitio meritorum, virtutum dispersio, beneficiorum perditio, ventus urens, siccaans sibi fontem pietatis, vorem misericordia, fluentia gratia. Tum vero maxime apparet ingratitude & infidelitas si virtutes infusæ non refunderentur in fontem suum quia tunc maxime commoda virtutis exercendæ occurrit occasio, quæ fidelitatis & gratitudinis probatio jure merito dicitur. *Duc eos ad aquas, & ibi probabo eos. D. A. T. I. O. D. e. i. p. e. r. m. a. n. e. t. j. u. s. t. i. a.:* ait Sapiens, & profectus illius successus habebit in aeternum.

Ind. 7.
Eccl. 11.

Atque ex his intelliges quod dicebat Domi-

nus: qui non colligit mecum, dispergit; qui videlicet non colligit cum Christo quas ipse virtutes communicat, ipsas dispergit, dissipat, perdit, & in vitia se opposita projicit; quod certe satis diligenter caveri non potest. Quamobrem quando etiam nulla nostri ratio haberetur, certum atque indubitatum est quod virtutis practicæ quæ a Sacramento proficit prima praxis debetur ipsi sanctissimo Sacramento; quia prima est virtutis exercendæ & gratitudinis exhibenda commoditas, quæ si differtur alio, dilatione perit, Ne dicas amico, vade & revertere, cras dabo tibi, cum statim possis dare.

Luc. 11.

Prov. 3.

F E R I A T E R T I A .
D E B E N E F I C I I S Q U Æ O L I M M U N D O
C H R I S T U S D O M I N U S : E T Q U Æ M U N D O
C O N F E R T I N S A N C T I S S I M O
S A C R A M E N T O .

Omnes male habentes curavit, ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam Prophetam dicentem: ipse infirmitates nostras accepit, & agrotationes nostras portavit. Matth. 8.

II. 53.

Qui pertransiit benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo. Act. 10.

V E R I T A S P R A C T I C A .

& Christo dabis quod est ipsi pretiosius.

Si quando pretiosa quæque pro cibo corporis danda sunt; semper pro cibo animæ sunt donanda,

RATIO EST, Quia idcirco pretiosa quæque pro cibo corporis aliquando danda sunt, quod vita corporis qua sine illo cibo periret, sit pretiosior illis pretiosis qua dantur.

Sed anima vita qua periret etiam sine sacro cibo, est pretiosior illis pretiosis danatis pro ea.

Ergo si quando pretiosa quæque pro cibo corporis danda sunt: semper pro cibo animæ sunt donanda Quod tamen vix unquam facis.

A L I A V E R I T A S I N D E S E Q U E N S .

Neforte fingas te nihil habere pretiosum quod Christo dones, da quod est in te vilius,

RATIO EST, Quia nihil est in te vilius quàm concupiscentia qua est radix malorum omnium.

Sed Christo nihil est pretiosius quàm donum ipsius concupiscentia, quo illam potes modo dare.

Ergo si Christo dederis quod est in te vilius, dabis illi quod reputat pretiosius; ac proinde jam nihil est quod excuses, nisi hoc dederis, multa vero sunt qua te alioquin accusant.

I . P U N C T U M .

QUOT quantisque beneficiis corporalibus & spiritualibus universos Christus obstringeret qui ad se ventitabant, satis patet ex Evangelio, & sic breviter sanctus Augustinus perstringit; *Perulit omnes infirmos eorum, curavit* In Ps. 63. omnes

omnes languidos eorum, predicavit regnum caelorum, non tacuit vitia eorum ut ipsa potius eis dislicerent, non medicus à quo sanabantur.

Quam verò paribus animi bonis, præter jam dicta de virtutibus, non omnes Dominus in suo sanctissimo Sacramento prosequatur & cumulet, sic paucis sanctus Bernardus: Duo illud Sacramentum operatur in nobis, ut videlicet & sensum minuat in minimis, & in gravioribus peccatis tollat omnino consensum. Si quis vestrum non tam saepe modo acerbos sentis iracundia motus, invidia luxuria, aut caterorum hujusmodi, gratias agat Corpori & Sanguini Domini, quoniam virtus Sacramenti operatur in eo, & gaudeat quod pessimum ulcus accedat ad sanitatem. Sic alij passim sancti Patres, ex quibus sanctus Ioannes Chrysostomus ait omnia dicenda compræhendi voce Benedictionis qua divus Paulus utitur vocando

1. Cor. 10.

Calicem benedictionis, & voce Eucharistia, Quæ iam communis est Sacramenti nuncupatio, cum inquit Benedictionem dico, Eucharistiam dico; & dicendo Eucharistiam, omnem benignitatis thesaurum aperio.

Non est autem ea vis solum hujus vocis Eucharistia, ut significet bonam & copiosam gratiam quæ in hoc Sacramento recipitur, sed & gratiarum actionem quæ per illud Sacramentum pro beneficiis aliis redditur, vel quæ reddenda est à nobis pro tam singulari dono quod alia propè innumera compræhendit. Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Certè id mentio esset inquirendum, nihilque adeo pretiosum in te esse debet quod non libenter impendas sive in agnitionem tanti accepti beneficii, sive ad necessarium usum tanti Sacramenti.

Ps. 115.

Ibren. 2.

Gen. 47.

Hinc orta duplex veritas quæ modò attentius expendatur; Prima est quòd si quando pretiosa quaque pro cibo corporis danda sunt, semper pro cibo anima omnia sunt donanda. Quid est enim, quod pro cibo corporis pretiosa quaque danda sunt, nisi quia pretiosis illis pretiosior est vita corporis quæ sine cibo periret? Sic expressè Jeremias suis in Lamentationibus, Omnis populus gemens & querens panem, dederunt pretiosa quaque pro cibo ad refocillandam animam. Sic Ægyptij & Cananæi dum illa septeani fame quam Josephus prædixerat urgerentur, sua quæque pretiosa pro cibo tradunt; Primò quidem pecuniam, deinde pecora, tum terram omnem

ac seipfos in servitutem, ut quod superest pretiosius, nempe vita, restare possit. Non est enim census super censum salutis corporis, inquit Sapiens. Nonne sic vitam præfers cæteris omnibus? Nonne & interdum ipsi saluti animæ?

Ecc. 38.

II. PUNCTUM.

SED anima vita quæ periret etiam sine sacro cibo, pretiosior est illis omnibus pretiosis quæ danda sunt pro illo cibo.

Tria complectitur hæc propositio. Primum est quod sanctissimum Sacramentum sit cibus animæ seu vitæ spiritualis nutritio & conservatio secundum quod iste cibus fitali vitæ necessarius. Tertium denique quod hæc spiritualis vita sit pretiosior cunctis dandis pretiosis.

De primo nulla est difficultas, dicente Domino: Caro mea verè est Cibus. Ioan. 6.

De secundo nullus etiam dubitet quo saltem sensu dicitur necessarium esse hoc Sacramentum ad salutem ex necessitate præcepti: Nisi manducaveritis carnem Filij hominis non habebitis vitam in vobis. Sed præterea dici potest cibus necessarius ad vitam spiritualem sustentandam, quatenus sine tali cibo vita deficeret &

Ibid.

tandem periret, ut diseretè sanctus Cyprianus, Mens deficit quem recepta Eucharistia non erigit & accendit; Sicque universim Concilium Tridentinum, postquam dixit voluisse Dominum summi hoc Sacramentum tanquam spiritualementum cibum, addit, quo alantur & confortantur viventes vita illius qui dixit: qui manducat me, & ipse vivet propter me. Tam verò quod est etiam expressius, subdit: & tanquam antidotum quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præservemur. Quod & postea repetens & confirmans, inde ad frequentiam Sacramenti fideles omnes adhortatur; Panem, inquit, illum super substantialem frequenter suscipere possint, & is verè eis sit anima vita, & perpetua sanitas mentis, cuius vigore confortati ex hujus misera peregrinationis itinere ad caelestem patriam pervenire valeant.

Sess. 13. c. 2.

Cap. 8.

De tertio denique, quod hæc vita spiritualis & æterna sit pretiosior cunctis dandis pretiosis, quis ambigat, cum modicus gratiæ gradus sit omni omnium hominum vita pretiosior? Certè de Sapientia, quæ pars est seu participatio quædam hujus vitæ spiritualis sic aperte Scriptura; Pretiosior est cunctis opibus, & omnia

Prov. 3.

nia qua desiderantur, huic non valent comparari.
 Ibid. 8. *Et rursum: Molior est sapientia cunctis pretiosissimis. Et omne desiderabile ei non potest comparari.*
 Act. 20. *Quo sensu affirmabat Apostolus: Non facio animam meam pretiosorem quam me. Id est, vitam presentem & quidquid ad vitam spectat, quidquid ad corporis & animæ dotes pertineat, quæcunque sit scientia, sapientia, peritia, & quidquid tale est apud homines in magno pretio. ego non sic pretiosum duco quin me, hoc est, salutem meam, vitam meam spiritualem & æternam longè ducam pretiosorem. Itanè sentis? Itanè loqueris?*

III. PUNCTUM.

Si quando igitur pretiosa quæque pro cibo corporis danda sunt, semper pro cibo animæ sunt donanda: Quia si non dantur pretiosa pro cibo corporis nisi quod cibis est necessarius vitæ, & vita est magis præstans & necessaria quam illa pretiosa danda; nonne hic etiam facer cibis est necessarius animæ? Et nonne animæ vita magis est præstans & necessaria quàm quidquid pro illa dederis? *Quam dabit homo commutationem pro anima sua?*

Matt. 16. Dices forte, sacrum cibum, non semper esse necessarium quoties sumitur, & proinde non semper danda pro illo pretiosa quæque, sicut dantur pro cibo necessario vitæ corporalis, Responderi primò possit, sæpè esse necessarium quando non putatur; deinde verò, quando dicitur semper danda pretiosa pro cibo sacro, non intelligitur quidem cibis ille semper esse necessarius quoties sumitur; sed tamen supposito quod sumatur, verè dicitur, tum semper donanda pretiosa, quia nisi dentur non sumetur fructuose, non æquè saltem utiliter ac si data fuissent; perbit inde aliquid de gratia & de vita spirituali, quod est pretiosius eo quovis pretioso quod dare debuisse. Quid est enim illud pretiosum quod esset dandum? Non pecunia, non terrena bona, non vita corporis; sed affectus quidam inordinati, ut jam supra dictum est, & dicitur inferius. At quanti sunt illi affectus pretij, si comparentur cum gratia quæ propterea perit quod non dentur illi affectus?

Sed esto illud quod vis, demus ultro quod tu ges; concedamus non esse necessario danda pretiosa quæque pro cibo animæ nisi quando cibis ille est necessarius, & quando aliter rite

sumi non potest nisi datis illis pretiosis: putasne verò te in illa necessitate daturum ea quæ debes, nisi semper ea dones? Putasne te in Paschali Communione quæ est ex præcepto necessaria, tuis te affectibus quantum decet, exendum, nisi affueveris illos deponere, quoties communicas? Non sic, non sic inveterata deponuntur quando nimis inveterata sunt. *Quod semel volueris verè facere, sæpè tentandum est, ut semel aliquando verè facias.* Quod putas tibi aliquando præstandum ut fructuosè communices, semper illud præsta quoties communicas, vix alioquin poteris, quando voles, nisi semper velis quando potes. *Ideo inter vos,* ait Apostolus, *multi infirmi & imbecilles, & dormiunt multi.* Id est deficiunt in dies, defectu probatæ communionis. *Conemur quantum possumus, & ab hoc levior deficiemus in multis.* Et certè mirum est nos esse tam parcos & tenaces ubi Christus tam largus & profusus est! Mirum nos negare Christo quod à nobis petit, cum ipse sua quæque semper pretiosa donet, & quæ à nobis petit viliora in se sint, & in nobis deteriora: neque fiant unquam pretiosa nisi quando ei dantur!

HÆC est altera Veritas quæ sic facile demonstratur. Nihil est in se aut in nobis vilius & deterius quam prava illa cupiditas quæ ab Apostolo radix omnium malorum dicitur, & quam Petrus Revennas sic describit; *Transgressionis mater, magistra nocendi, primipilaria iniquitatis, auriga malitia, sicaria virtutum, seditionis origo, fovea scandalorum.* Atqui hoc est, quod à nobis magis petit, hoc est quod pretiosius donum ducit, hoc est quod remunerat copiosius *Præbe, fili mei, cor tuum mihi;* Id est, ut alibi explicatur, *Post concupiscentias tuas non eas, & à voluntate tua avertere;* Nihil est enim aliud concupiscentia, quàm cordis, seu appetitus naturalis qui in corde residet, prava inclinatio: & nihil est aliud cor suum præbere Deo, quam talem coercere inclinationem propter Deum. *Ne sequaris in fortitudine tua concupiscentiam cordis tui.*

Nonne ergo quod vilius in te est, Christus sibi ducit pretiosius: cum id unū præcipue à te petat? Et nonne impium est, & barbarum, id illi denegare?

Spectata sunt aliquando vel audita quædam prodigia tenacitatis, ingratitude & avaritias, sed nullum unquam velanias, nullum horribilius, quàm si cum prava cupiditate communices aut ad sacram accedas mentiam. Propone tibi

Naba.

1. Reg. 25.

Nabalem illum de quo est satis longus sermo in primo Regum: vel sige tibi duos homines, quorum unus alium sibi omni beneficiorum genere devinctum & obstrictum habeat, ac tum forte hospitii causa in hujus ædes divertat; ædes sint satis laxæ, satis patentes, satis commodæ & honestæ; nihilque ibi desit quod à quovis jure desiderari possit ad hospitalitatis gratiam. At verò debitor, qui & simul est hospes, creditorem seu benefactorem suum eximium nolit apud se recipere; aut si admittit, intrudat in vile aliquod tuguriolum nec aliis mensam instruat cibis quam vilioribus, & iis quidem paucis & parcis admodum: rogetur ab illo suo benefactore & largitore quondam munifico, nunc ut vicem rependat, nunc ut concedat & largiatur aliquid de superfluis, inutilibus, & perituris, quos habet, cibis, & quos duplo compensabit. Recuset verò constanter hospes neque alia de causa recuset nisi quod nimis afficitur rebus illis suis, non satis fidit homini, mavult sua sibi perire quam illi deservire. Quid censes de illo homine? Num tibi parcus ille & tenax & sordidus videretur?

Ier. 14.

Talis autem tu ipse es si cum prava cupiditate communicas. Recipis domi tuæ benefactorem tuum munificentissimum, qui ut prædixit Propheta, *Quasi colonus futurus est in terra, & quasi viator declinans ad manendum*: Cui cum posses stratum & omnia satis magnificè si velles exhibere, negas illi hanc hospitalitatis gratiam; cumque ab illo rogetis ut ipsi saltem concedas quod habes domi tuæ vilium & deterius, hoc etiam perveraciter negas: neque ob aliud recusas quam quod, licet revera sit vilium, tamen illud inordinatè diligas. O pravitatem cordis humani, quæ nos sic tenaces facit & sordidos! Quàm verè dictum est à Moyse: *Peccaverunt ei in foribus! Generatio prava atque perversa: Hæc sine reddis Domino? Hæc sine redderes homini? Aut si hæc ita redderes, nonne apud quosvis et-*

iam barbaros & agrestes, habereris inhumanus, ingratus, sordidus? Cur non ita porò censes, si circa Christum te ita geras? An quia res non ita sentitur? non ita Christus cernitur? non ita res salutis æstimantur? Sed ubi fides tua? ubi religio? An fortè non satis amplè de te Christus est meritis? An forte quod à te petit, est nimium & plusquam debeas aut possis dare? An quod te illa indigeas quam à te exigit? Utere sanè & serva eam tibi. Tua non quaerit, sed te ipsum. Non eges affectu rei inordinato, sed potius *nociva illa sunt & inutilia desideria quæ mergunt homines in interitum & perditionem*: atque idcirco tantum ne vis demergaris & pereas, hæc à te petit. Neque verò ita gratis petit ut non rependat cumulatiè quod dederis: licet jam te suis prævenit beneficiis, tamen ita etiam donum tuum prosequetur, ut tanquam novum sibi collatum beneficium nova remuneret gratia. Idcirco displicet illi cor impurum, quia cum minus vacuum est creaturis, minus est capax gratis & beneficiis recipiendis. O Jesu munificentissime, tuis hoc adde munus muneribus, ut quod à me velis tu ipse sumas, nec quantumvis sim liber, liberè possim denegare quod petis. Fili, hoc ipsum mihi negas quod peto, sic enim tibi est liberum mihi denegare, quod quaeritur, ut simul etiam tibi sit liberum cum magna gratia mihi concedere, neque est aliud quod magis à te peto, quam quod sic liberè potes cum mea gratia.

2. Tim. 6.

FERIA

F E R I A Q V A R T A .
DE PERSECUTIONIBVS DOMINI,
DUM VIVERET, QUAS ITERUM
SUFFERT IN SANCTISSIMO
SACRAMENTO.

Ecce positus est hic in signum cui contradicetur. Luc. 2.
Parasti in conspectu meo mensam adversus eos qui tribulant me.

Ps. 22.

VERITAS PRACTICA.

Sicut tolerandis injuriis mensa nobis parata est: sic tolerata injuria nos parant ad illam mensam.

RATIO, quoad postremam partem, qua sola potest habere difficultatem, hac est inter alias, quod tunc cum gratia vel maxime paramur ad sacram mensam, quando humanis affectibus purgati sumus.

Sed tolerata injuria nos purgant humanis affectibus.

Ergo nos parant ad illam mensam, cui fructuosius frequentanda, magis ac magis semper parandi sumus.

I. P U N C T U M .

DE his tantum persecutionibus hic agitur quas Christus sustulit ante mortem & passionem suam, dum inter Judaeos versaretur. Triplex autem hominum genus potest considerari molestum illi & grave olim fuisse. Primum eorum qui aperte palam ejus doctrinam & miraculis contradicebant, ut Pharisei, Scribae & alii. Secundum, qui non quidem aperte contradicebant sed tamen non credebant. Tertium denique qui credebant quidem sed imperfecte admodum, & fidei suos mores non conformabant. O generatio incredula, inquit, quomodo apud vos erod quamdiu vos pastor?

Matth. 9.

Sic plane modo à triplici hominum genere in sanctissimo Sacramento divexatur; sunt enim haeretici qui aperte contradicunt, & blasphemant contra Veritatem Catholicam. Sunt indifferentes & dubii qui vix credunt aut vix profitentur quod credunt. Sunt alii denique qui

frequentant quidem Sacramentum sed parum inde proficiunt, quod pluris Mundum faciunt. Dilixerunt enim gloriam hominum magis quam gloriam Dei. Nonne tu ex illis es? Certè si times ignominiam aut alias persecutiones quas

Joan. 12.

qui pie volunt vivere in Christo lesu patiuntur, verendum tibi est, ne ex illis sis qui vel Sacramentum non frequentant crebrius, vel ex frequentatione non referunt quem possent fructum.

2. Tim. 3.

Ad hoc enim potissimum vis & virtus Sacramenti confertur, ut roboretur animus contra quoslibet pietatis hostes & spiritualis profectus adversarios. Unde illud est Psalmi notissimum; Parasti in conspectu meo mensam adversus eos qui tribulant me. Nec minus olim vulgare ac usitatum ut qui se pararent ad Martyrium, facerent se communionem munirent ut fortiores in agone perseverarent. Quos tuos contra adversarium volumus, inquit S. Cyprianus, munimento dominicae saturitatis armamus. Neque minus verum est de caelesti pane quam de terrestri, quod ait David: Percussus sum ut sternum cor meum quia oblitus sum comedere panem meum.

Ps. 22.

Epist. 54.

Quamobrem si frequentas Sacramentum, quid times ab hominibus, tali confortatus praesidio? aut si forte nimis opprimeris, accede frequentius ut magis roboreris; nam & ista oppressio quam pateris, paratorem te reddet & magis idoneum ad Sacramenti susceptionem. Sicut enim tolerandis injuriis mensa nobis parata est, ut vidisti: sic tolerata injuria nos parant ad illam mensam. Quod quia minus forte est evidens, idcirco paulo fufius est declarandum; sic autem aperte declaratur.

Ps. 101.

Quando magis purgamur terrenis & humanis affectibus, tanto paratiores seu aptiores cum divina gratia reddimur ad participandam divinam mensam, cujus figuram tam veteris quam

NOVI

Exod. 16.
1. Reg. 21.
3. Reg. 19.
Matt. 14.
Luc. 14.
Matt. 22.
1. Cor. 5.

novi Testamenti nihil manifestius adumbrant quam plenam & perfectam hanc animi purgationem. Caeleste Manna non decedit nisi deficiente farina Aegyptiaca. Panes propositionis non nisi mundis & puris concedebantur. Panis subcinericis non est allatus ab angelo nisi Prophetae omni humana ope destituro. Non sunt multiplicati panes nisi his qui sua omnia deseruerant. Neque ad coenam magnam vocantur nisi qui se suis expedirent impedimentis. Nec denique nuptiali convivio potuit interesse nisi qui veste nuptiali esset indutus. Quae omnia quid aliud innuebant quam quod aperire clamat Apostolus: Nescitis quia modicum fermentum totam massam corrumpit? Expurgate vestra fermentum ut sint nova coenae, sicut estis azymi. Etenim Pascha nostram immolatus est Christus. Itaque epulemur non in fermento veteri, neque in fermento malitiae & nequitiae: sed in azymis sinceritatis & veritatis. Nonne id aequum judicas?

II. PUNCTUM.

SED tolerata injuria nos valde purgant humanis affectibus.

Primo quidem quod nos humiliant, & quod humiliatione patienter tolerata sic animus caeteris exiit & purgatur affectibus, sicut aurum in fornace, unde est illud Ecclesiastici: In humilitate tua patientiam habe, quoniam in igne probatur aurum & argentum: homines vero receptibiles in camino humiliationis.

Deinde vero purgant, quod ex illatis injuriis amarefcit mundus, atque ipso sensu percipiatur quod dixit Ecclesiastes: Vanitas vanitatum & omnia vanitas. Vidi cuncta quae sunt sub sole, & ecce universa vanitas & afflictio spiritus: Unde fit illa purgatio animi de qua idem sapiens in Proverbis: Cor quod novit amaritudinem animae suae, in gaudio ejus non miscebitur extraneum: Id est, ex illa cordis amaritudine gaudium & caeterae passionis si forte moverantur, non misceantur extraneis & mundanis rebus, pura sicut & delatae.

Denique, sic divino fit munere, ut qui patientiam suam probat in illis injuriis, Deus illi suam probet fidelitatem, qua promissurus qui se in hoc pugnandi & patendi genere vincerent, victores essent seu victi & insuperabiles in illis animi pugnis & certaminibus. Qui vicerit, sic vestietur vestimentis albis. QONIAM servasti

Hayne suo Parsertia.

verbum patientia mea, & ego servabo te ab hora tentationis. Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei, & foras non egredietur amplius. Nonne velles his promissis frui? At vide quibus fiant? pugnantis, vincens, laureatis.

III. PUNCTUM.

SICUT ergo tolerandis injuriis mensa nobis parata est, sic tolerata injuria nos parant ad illam mensam. Quia nos nostris humanis purgant affectibus, quae cordis purgatio & animi puritas quo est major, eo est praeparatio certior & aptior ad percipiendas abundantiores sacrae mentis delicias. Vincenti dabo edere de ligno vitae quod est in Paradiso Dei mei. Itemque paulo post: Scio tribulationem tuam & paupertatem tuam, sed dives es & blasphemaris ab his qui se dicunt Iudaeos, & non sunt, sed sunt Synagoga Satanae: nihil horum timeas quae passurus es. Ego fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitae: Qui vicerit non laedetur a morte secunda. Ibidem sic alteri dicitur: Vincenti dabo manna absconditum, & dabo illi calculum candidum, & in calculo nomen novum scriptum quod nemo scit nisi qui accipit, Quali diceret, favebo illi praeter ceteros; sicut qui in ferendo suffragio favere volunt, designant suam favorem calculo seu lapillo candido, & erit, inquit, favor tam suavis, tam constans & tam sublimis ut ille cui faveo, nomen Beati & Felicis obtineat.

Sic probatum est alibi ex S. Augustino, inimicos nostros saepe nobis plus prodesse odio, quam profuissent obsequio: quando videlicet odium & injurias patienter toleramus, & ex illis toleratis injuriis plus nobis accedit divinae gratiae. Vos cogitastis de me malum, ajebat Joseph fratribus suis, sed Deus vertit illud in bonum, ut exaltaret me. Irascens? Irascetis? Undenam ergo tot murmura, tot querimoniae?

Patientes igitur estote fratres usque in adventum Domini. Ecce agricola expectat pretiosum fructum terra, patienter ferens donec accipiat temporaneum & siccum: Patientes igitur estote & vos, & confirmate corda vestra, quoniam ecce adventus Domini appropinquavit. Nolite irascere fratres in alterutrum, ut non judicemini. Id est, videte se calumniis & injuriis pressi murmuretis, & judicemini: Quia potius digni quam premio.

H

FERIA

FERIA QUINTA.
DE CHRISTI DOMINI PASSIONE,
MORTE, ET SEPULTURA,
IN SANCTISSIMO
SACRAMENTO.

*Oblatus est quia ipse voluit, & non aperuit os suum; sicut ovis ad
occisionem ducetur, & quasi agnus coram tondente
se obmutescet, & non aperiet os
suum. II. 53.*

VERITAS PRACTICA.

Quotidie Morior 1. Cor. 15,

Satius esset nullo die velle vivere, quam non
omni die, velle cum Christo mori.

RATIO EST, Quia satius esset nullo die velle vi-
vere quam velle vivere secundum carnem.

Sed non omni die velle cum Christo mori, est velle
vivere secundum carnem.

Ergo satius esset nullo die velle vivere, quam non
omni die velle cum Christo mori; si que atten-
te perspicendum ut cum Christo & Apostolo
possis dicere: Quotidie morior.

I. PUNCTUM

Luc. 22.

HOC facite in meam commemorationem:
Dicebat Christus Dominus instituens
hoc adorandum Sacramentum; refert-
que divus Apostolus, & sic declarat:

1. Cor. 11.

Quotiescunque manducabitis Panem hunc &
Calicem Domini bibetis, mortem Domini annun-
ciabitis, donec veniat; Id est, memorabitis & re-
praesentabitis mortem eius sicut repraesentari
vult donec veniat ad iudicium. Sic divus Tho-
mas de Christo Domino: Hoc Sacramentum in-

3. Opusc.

stituit tanquam passionis sua memoriale perenne.
Nomine autem passionis mors & sepultura
comprehenduntur, & in Sacramento tria
haec simul repraesentantur, quatenus ipse
est Christus, qui ut ait sanctus Gregorius, Li-

4. Dial.

cet resurgens à mortuis jam non moritur & mors
ei ultra non dominabitur, tamen in semetipso im-
mortaliter atque incorruptibiliter vivens pro no-
bis iterum in hoc mysterio sacra oblationis immo-

6. 58.

latur. Ipse est qui peracti olim in cruce cruenti
sacrificii memoriam inevento modo renovat,
ac meritum unicuique particulatim applicat.
Ipse est qui dum pateretur humanitate, manebat
semper impassibilis divinitate, sic in Sacramento
dum species panis franguntur, illæsus permanet.
Ipse est qui dum efflavit animam, desinit homo
esse, & mortuus est; sic dum in Communione
recipitur, & consumptis in stomacho speciebus
desinit esse Sacramentaliter ubi ante erat, dici
potest quodammodo mortuus, quatenus ea vita
privatus est quam habebat. Dum caro etiam &
sanguis separatim consecrantur & offeruntur,
mors & passio quæ in effusione sanguinis potis-
simum transacta fuit, manifestius exhibentur.
Quid denique aptius cum sepultura quam ipsa
Hostia ubi conegitur Christus, vel Tabernacu-
lum ubi reconditur: vel pectus tuum ubi recipi-
tur? O Sacrum totivivium in quo Christus sumi-
tur, recolitur memoria Passionis ejus, mens imple-
tur gratia, & futura gloria nobis pignus datur!

Ergone putandum est toties ac toties pro me
Christum mori! Quis mihi det ut pro te Christe
sic moriar? Certè hoc conandum cum ejus gra-
tia, in id strenuè laborandum ut possis quotidie
factum audiendo vel faciendo dicere: Quotidie
morior. NECESSE est, inquit S. Gregorius, ut
eum hac agimus, nosmetipsos Deo in cor. is contri-
tione maitemus: quia qui passionis dominice my-
stera celebramus, debemus imitari quod agimus.
Tunc ergo verè pro nobis Hostia eris Deo, cum nos
metipsos Hostiam fecerimus; Quæ sui mastandi
necessitas ut melius exprimeretur, sic est propo-
sita veritas: Expediret si satius esset potius nullo
die velle vivere, quam non omni die velle cum
Christo mori.

Ratio quæ affertur constat uno aut altero ver-
bo, si bene intelligantur, nempe quid sit secundum

SAYNCM

carnem vivere. Quidquid enim sit tam capitale est & timendum ex Apostolo, ut qui hunc audierit minime dubitet, expedit potius nullo die velle vivere quam velle vivere secundum carnem: sic enim ille passim: Scio qui non habitat in me, hoc est in carne mea bonum. Quid secundum carnem sunt, quae carnis sunt sapientiae; sapientia carnis inimica est Deo: legi enim Dei non est subiecta nec enimpotest: Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt. Ergo fratres debitoros sumus non carni, ut secundum carnem vivamus: si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. IN carne ambulantes non secundum carnem militamus. Quid dicit Scriptura? Ejce ancillam & filium suus: Id est carnalem appetitum. SPIRITU ambulate & desideria carnis non perficietis, caro enim concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem: haec enim sibi invicem adversantur, qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis.

Velle sine vel uno die, vel una hora non esse Christi? Velle sine mori quam malae & infelici morte dicit Apostolus moriturum qui secundum carnem vixerit? Unde manifeste vides quam verè potius expedit nullo die velle vivere quam velle vivere secundum carnem. Quid est enim vita tua? at quid est illa mors horrenda quae sequitur vitam in carne transactam? O mors quam amara est memoria tua, homini pacem habenti in substantiis suis!

II. PUNCTUM.

SED omni die velle cum Christo mori, est velle secundum carnem vivere. Haec enim sibi adversantur, ut dictum est de carne & spiritu. Nam cum Christo velle mori nihil aliud est quam velle spiritu vivere quam velle mori omnibus carnis aut naturae corruptae motibus, quam nolle, uno verbo, secundum carnem vivere. Induimini Dominum Iesum Christum, & carnis curam ne feceritis in desideriis. Unde a contrario manifeste patet quod qui nolit cum Christo mori, velit secundum carnem vivere. Non enim datur medium inter vitam & mortem: aut te oportet mortuum esse, aut vivere. Ante hominem vita & mors, bonum & malum, quod placuerit illi dabitur illi. Id est, alterutrum necessarid ex his duobus eligendum, nec tertium quod sit medium, in optione nostra est. Unde & sibi, Haec dicit Dominus: Ecce ego do coram vobis viam vitam,

& viam mortis. Sic Christus Dominus duas tantum vias memorat, unam spatiosam quae ducit ad perditionem: & unam arduam quae ducit ad vitam. Non est hic tertia quaedam via excogitanda Omne quod agimus, omne quod loquimur, aut de lata aut de angusta via est, inquit sanctus Hieronymus. Sicut autem unum & idem est esse in spatiosa via & vivere secundum carnem: sic plane idem est in arcta esse via, & mori cum Christo unde sicut qui non omni die vellet in arcta esse via, vellet esse in lata & spatiosa; sic omnino qui non omni die velit cum Christo mori, velit secundum carnem vivere.

O voluntas humana & propria quam de te verè S. Bernardus: Caveamus à propria voluntate, tanquam à vipera pessima & nequissima, & quae sola deinceps damnare possit animas nostras.

III. PUNCTUM.

Sic ergo satius esset nullo die velle vivere, quam non omni die velle cum Christo mori, Quia quo die nolles cum Christo mori, velles secundum carnem vivere: at longè expedit nolle in mundo vivere, quam vivere secundum carnem. Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille. Quo in sensu sapienter Sapiens laudavit magis mortuos quam viventes.

Cavenda hic verò sunt duo quaedam extrema unum eorum qui putarent sic cum Christo moriendum, nullus ut sensus carnis aut naturae depravatae moveretur, nulla ut contradictio sentiretur. Non est ita; non est ista mors insensibilitas, non sic ille qui Christo confixus erat cruci, & qui simul videbat aliam legem in membris suis repugnantem legi mentis suae. Sed ut ille ipse ait, Nihil damnationis est ijs qui sunt in Christo lesi, qui non secundum carnem ambulant, id est, qui non sequuntur motus carnis quos sentiunt.

Alterum verò eorum est, qui nihil hic timeandum putant nisi si mortali manifestè consentiretur, quasi hoc idem esset vivere secundum carnem quod peccare graviter; sed falluntur, neque enim derepente fit quisquam malus, sed ut passim ait sanctus Gregorius, Per levia delicta defecimus, & usu cuncta levigante, nequaquam post committere graviora timemus; Quod maxime intelligendum de his qui nolunt mori cum Christo, id est, qui suis affectibus sunt ita implicati ut nolint eos deponere; licet illi affectus non sint primò mortales, tamen suspecti sunt, periculosi sunt, damnandi sunt quando sic

Matt. 7.

Ep. 14. ad Colant.

Serm. de Dupl. Baptismo.

Matt. 21.

Eccl. 46

Gal. 2.

Rom. 7.

Ibid. 8.

Rom. 7. Ibid. 8.

2. Cor. 10 Gal. 4.

Gen. 21.

Eccl. 41.

Rom. 13.

Eccl. 15.

Ier. 21.

adhærent animo, ut animus nolit eos deponere.
 Sic enim fit quod ait Sapiens; *Concupiscentia quasi ignis exardescit. Et rursum; à semilla una augetur ignis.* Quamobrem sicut nihil est aptius his continentis motibus quàm velle quotidie cum Christo mori, sic nihil est proclivius illis laxandis & solvendis in lethale crimen, quàm nolle mori; hoc est enim amare ipsam concupiscentiam, hoc est fovere peccatum, hoc est amare periculum, hoc est vivere sub ruina. Nam qui amat periculum, in illo peribit. Quod egregie, S. Augustinus & ad pacem appelle, in illud Apostoli, *Mortificate membra vestra quæ sunt super terram, fornicationem immunditiam &c.* QVOMODO, inquit, ista mortificantur opere continentis, nisi cum eis mente non consentitur, neque exhibentur eis arma, corporis membra, ET QVOD EST VIGILANTIA MAIORE CONTINENTIE CVRANDVM, ipsa etiam nostra cogitatio, si eorum quadam suggestione & quasi susurratione tangatur, tamen ab eis ne oblectetur, avertitur.

Hæc est pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus. Hæc est fortis ut mors dilectio, & dura sicut infernus amulatio. Nempe quod mors agit in sensibus corporis, inquit S. Gregorius, hoc agit dilectio in cupiditatibus mentis. Sicut mors exteriores corporis sensus ab omni proprio & naturali appetitu interficit, sic dilectio in talibus viris omnia terrena desideria contemere mentem aliàs intentam compellit. Hujusmodi mortuis & viris dicebat Apostolus. Mortui enim estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. Hæc proculdubio vitam suam abscondunt, quæ dum omnia quæ videmus postponunt, in his quæ non videmus, in beatitudine scilicet Christi veraciter & secreta vivunt. Quia enim falsam vitam despicunt quæ visibiliter apparet, in viâ vitam se abscondunt quos non nisi invisibilibus oculis se manifestat. Nonne sic velles cum Christo vivere? Cur non visigitur sic cum ipso mori? Responde, aut certe pudeat respondere quia tu magis secundum carnem vivere.

Pf. 119.
Cant. 8.

F E R I A S E X T A.
 DE CHRISTI DOMINI RESVRGENTIS,
 ASCENDENTIS IN COELUM, ET IBIDEM
 REGNANTIS VITA GLORIOSA, QUÆ
 APPARET IN SANCTISSIMO
 SACRAMENTO.

Videmus Iesum propter Passionem mortui, gloriâ & honore coronatum. Hebr. 2.

Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam, & honorem, & virtutem. Apoc. 4.

V E R I T A S P R A C T I C A,

Gloriam Christi vertimus in ignominiam, si aliam à Christo quaerimus gloriam.

RATIO EST, Quia si aliam à Christo seu à Christi gloria quaerimus gloriam, signum est nos estimare aliquid gloriosius ipsa Christi gloria.

Atqui hoc est Christo ignominiosum, hoc est ejus gloriam vertere in ignominiam.

Ergo gloriam Christi vertimus in ignominiam, si aliam à Christi gloria quaerimus gloriam, Quod quàm si impium jatio patet.

I P U N C T U M

QVAM gloriosus fuit hodie Rex Israël? 2. Reg. 6.
 QVIS est iste Rex gloria? Dominus fortis Pf. 23.
 & potens, Dominus potens in prælio,
 Atollite portas principes vestras, &c.
 Dominus virtutum ipse est Rex gloria. PRIMOGENTIVS mortuum & princeps regum terra, Apoc. 1.
 qui dilexit nos, & lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo, ipsi gloria & imperium in sæcula sæculorum, amen.

His & similibus canticis postquam glorificaveris Christum Dominum resurgentem, ascendentem in Coelum, & ibidem regnantem in statu glorioso: admirare quàm mirabiliter hic
 ejus

eius vitæ gloriose status appareat in sanctissimo Sacramento. Sic enim eius est incorruptibile & impassibile corpus, quale de sepulchro resurgens retulit, quale in cælum intulit, & quale in dextera Patris conservat. Quod si dum elevatus est in cælum nubes suscepit eum ab oculis discipulorum, nonne species Sacramentales instar nubis sic eum contegunt? Si nobis in cælo parat locum, ut ipse agebat; Si velut advocatus interpellat pro nobis ut refert Apostolus; ni velut Rex & Dominus univerfam regit Ecclesiam, unufides docet; nonne hoc ipsum præsens ipse præstat in sanctissimo Sacramento? Unde aptè S. Ambrosius, Ergo tu audis, quod quotiescumque offertur sacrificium, mors Domini, Resurrectio Domini, Elevatio Domini significetur

Quamobrem repetere Cantica, te iure Psalmos & quidquid gloriosum in cælis Christo decantatur, totum illud refunde in salutarem Hostiam. *Qua cæli pandit Ostium.*

Verum nihil ita efficias ad Gloriam Christi Domini in cælo & in terra triumphatur, quam si propter illum, humanam omnem respuat gloriam; aut si quam fortè quæris, non aliam ab ipso quæras; non aliam quam ipse quærit: non aliud denique gloriosum quam quod ipse reputat, putes & prædicis: ut sic ut ille in te glorietur, sic tu in ipso solo glorietur; *Qui glorietur, in Domino glorietur.* Alioquin, Audi, quod quicumque audierint, tinniant ambæ aures eius: *GLORIAM Christi convertis in ignominiam si quam ab illo aliam tibi quæris gloriam.* Sic enim indicis, sic proficiens te gloriosius aliquid iudicare quam ipsam Christi gloriam. Non enim aliam quæres si tibi sufficiens & satis digna videretur Christi gloria, cum maxime non ignores humanam gloriam cum inordinate appetitur sic pugnare cum divina & Christiana sicut imperiam cum humilitate, sic ut virtutum cum vicio. *Va anima audaci qua speravit se aliquid melius & gloriosius Christo invenituram.*

II. PUNCTUM.

Aestimare aliquid gloriosius Christi gloria, nihil aliud est quam Christi gloriam convertere in ignominiam

Nam vel ita te verè putas esse aliquid gloriosius Christi gloria, vel licet non ita sit, tu tamen mavis aliam gloriam. Si primum dicis, manifestam facis injuriam divinæ gloriæ, divinoque iudicio, cuius est aestimare quid sit gloria, quid sit

gloriosius, & quid cuique sit impertiendum. Quasi Christus id nesciret, vel quasi tu esses intelligentior iudicium tibi arrogas de honore, de gloria, de rerum valore & pretio. Tu quis es qui hæc audeas? *Interrogabo te & responde mihi, ait Job. 38. Dominus, Ubi eras, quando ponebam fundamenta terra, indica mihi si habes intelligentiam, cum me laudarent simul astra matutina, & jubilarent omnes filij Dei? Quasi diceret, tu cum nihil esses quando ego rerum omnium fundamenta ponebam, nonne te pudet de rebus sic velle mecum disputare quasi tu me melius intelligas quid quæque res valeat. An putas me non intellexisse in quo laus esset & gloria quando cælum & terram condidi ut me laudarent & glorificarent? an me deceptum dices? an te peritorem finges? an aliter de cælo, de astris, & de creaturis ordinalles? Responde & confundere.*

Quod si cum Sapiente respondeas, *Non est Eccl. 18. minuire, neque adicere, nec est investigare magnalia Dei, si fatearis ut debes, nihil melius, nihil rectius, nihil verius & ordinatius quam quod ipse statuit; quare ergo alibi quæris gloriam quam ubi agnosces ab illo positam: aut dum aliam quæris, quomodo non simul vides te illum contemnere, te illi probrum & ignominiam, quantum quidem possis, inferretur qui licet bene & rectè sentiat, negligatur à te tamen in hoc ipso sensu quem rectum putas; tu contra malis sentire & iudicare, quam ipse iudicat; tu cum mundo malis errare & falli quam rectè cum Christo sentire! O insanus verè falsus, o verè mendaces filios hominum in statuas, ut decipiant ipsi de vanitate in id ipsum.*

Quod perinde mihi videtur dictū à Platone regio quasi diceret, tamen si omnes simul homines in unâ essent lancee positi, ipsam levitatem & vanitatem in altera lancee positam, levitate superarent; & tamen contra Deum præsumunt de rebus iudicare! Vel sic interpretare: tanta est levitas & falsitas humani iudicij, rebus in ipsis humanis aestimandis: ut quamcunque stateram homines & humanam regulam iudicandi afferant, adhuc errare possint, & errorem sibi mutuo communicare; & tamen non verebuntur de ipsis iudicandis rebus cum Christo & cum Deo contendere! O probrum! o insanam audaciam!

III. PUNCTUM.

SI ergo gloriam Christi vertimus in ignominiam quando gloriam quærimus, quæ à Christo non est, & quam

Et quam ipse non probat: Nam sic iudicamus nos aliter sentire de gloria & de rebus humanis, quam ille sentiat, nostrumque sensum tanquam probatorem & aequiorem divino illius sensui praefertimus: quandoquidem actu & re ipsa quaerimus aliam gloriam in qua magis a quiescimus quam in Evangelica & Christiana quam ipse professus est & quam nobis unice commendavit. Quod certe non potest non esse illi valde ignominiosum; quia hoc est illum manifeste arguere vel ignorantiae vel malitiae vel dolositatis, quasi nesciverit aut quasi noluerit nos docere quid esset rectius & verius. Sicut quia in materia, vel circa Sacramenta, vel circa Christianas virtutes vellet corrigere & immutare quod à Christo vel ab Ecclesia constitutum est; quid censeret de illo? Hoc ipsum de te sentiendum est, qui quod Christus statuit de honore & gloria, tu ausis improbare, tu invertere, tu aliud contra opponere.

Gal. 1. Miror, inquit ab Apostolo, quod sic tam cito transferimini ab eo qui vos vocavit in gratiam Christi! Sed licet nos aut Angelus de caelo evangelizet vobis, praeferquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit. Tum paulo post idem Galatis: *Gal. 4.* Vellem esse apud vos modo, & mutare vocem meam, quoniam confundar in vobis: Quasi diceret, non possum scripto exprimere quanto pudore animi & confusione vultus afficiar; oporteret me praesentem loqui, me à vobis audiri, me à vobis cerni; quia vos mei misereret, adeo sum stupefactus & confusus propter vestram illam audaciam, qua contra Christi sensum praesumitis aliud nescio quid sentire & profiteri.

Idem tibi à Christo & ab Apostolo dictum puta: neque aliter verum est quod ait ipse Deus per Prophetam de Superbis & vanis: *Osee 4.* *Gloriam eorum in ignominiam commutabo*, quam quod suo testimonio reddit ignominiosum id in quo gloriantur. At nonne tu hoc ipsum facis contra Christum? Nonne probro vertis quod ille gloriosum duxit? Nonne hoc est igitur gloriam eius in ignominiam commutare?

Denique quod Scripturae passim contra Idolatras dicunt, tibi aliter sentienti de gloria quam Christus sentit, tibi aliam quaerenti gloriam quam quae à Christo proponitur, tibi mundano & superbo ne dubites applicare: *Pf. 105.* *Mutaverunt gloriam suam in similitudinem vituli comodentis foenum! POPV&VS verò meus muta-*

vit gloriam suam in idolum! Mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis. Nonne hoc ipsum est quod aperte Sapiens de superbia seu de vana gloria: *Lev. 2.* *Initium superbiae hominis apostatare à Deo, quoniam ab eo qui fecit illum, recessit cor eius.* Nonne hoc denique quod ipse Dominus: *Rom. 1.* *Quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab invisibilem accepistis, & gloriam qua à solo Deo est non quaeritis?* *Eccl. 10.* *Notanda valde verba, non enim omnem vetat gloriam, sed illam solum qua ab hominibus accipitur, tanquam vanam & falsam, cum una sit vera gloria qua à Deo est, à quo solo est gloria. Sed quod in primis hic urgendum, sic verba haec Christi confirmant propositam veritatem, ut, qui aliam à Christo sive à Deo quaerat gloriam, prorsus infidelis & incredulus ceaseri debeat aut plane stultus. Primum enim aperte Christus affirmat illos non posse credere qui gloriam à se invicem acciperent; deinde vero cum evidenter asserat à solo esse Deo gloriam, interrogetur rursus qui aliam quaerit quam à Deo, an Christo credat, necne? Videatur certe non credere, nam illud quaerit quid Christus negat esse. Non quaereret autem nisi hoc esse putaret quod quaerit; nec putare potest id esse quod negat Christus, nisi quod Christo non credat. Quod si tamen id durus putet, nec se à Christo dissentire patiat, credat necesse est, quod Christus dixit nullum esse aliam à Deo gloriam; quid est ergo quod aliam quaerit? Nonne hoc est stultum, id quaerere quod fide divinam credis nusquam esse? Aut ut ad primum redeatur, nonne cum id quaeras quid Christus esse negat, manifeste significas te quod Christus ait non credere? Quid est autem esse incredulum & infidelum nisi hoc sit? Nam quod est extremum incredulitatis: vel non credes Christum esse Deum, vel non esse veracem Deum. Si enim Christo non credis, non aliunde est quam quia non id putas esse verum quod ille dixit. Si autem non est verum quod dixit, quomodo ille est Deus, aut quomodo verax est Deus?*

O quam verè Propheta! o quam verè Apo- *Rom. 10.* *stolus, Non omnes obediunt Evangelio, sicut Is. 53.* *enim dicit, Domine, quis credidit auditui nostro?* *Rom.*

Vide in hac parte, Sabbato Hebdomadae 11. Et in die Transfigurationis Domini.

SAB-

S A B B A T O.

DE IVDICIARIA POTESTATE QVAM
CHRISTUS DOMINUS EXERCET IN
SANCTISSIMO SACRAMENTO.*Ipse est qui constitutus est a Deo iudex vivorum & mortuorum.*

Actor. 10

*Abfcondite nos à facie Sedentis super thronum, & ab ira Agni: quoniam
venit dies magnus iræ ipsorum; & quis poterit stare. Apoc. 6.*

VERITAS PRACTICA.

Agni vel maximè formidanda ira.

SENSU & ratio est, quod sicut dicitur agni esse ira, quando bonitas Christi contemnitur, sic tanto magis est formidanda ira, quanto major est bonitas, aut quanto magis contemnitur.

Sed in Sacramento, maxima est bonitas, maximeque contemnitur.

Ergo hic agni vel maximè formidanda est ira, & praevidenda.

I. PUNCTUM.

HOC de Christo Domino superest considerare, quod sit omnium Iudex, & quali hinc honore colendus sit, ac tremendus. Licet enim in hac vita tale

judicium non exercuerit, neque ut ille dicebat,

missus fuerit in mundum ut iudicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum: tamen ut ipse etiam

affirmabat, omne iudicium Pater dedit filio, ut omnes honorificent filium, sicut honorificant

Patrem. Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, sic dedit & filio habere vitam in semetipso, & potestatem dedit ei iudicium facere quia filius

hominis est. Quali diceret, hæc etiam modò dum inter homines vivo, hæc in me dignitas agnoscenda est & colenda. Expende quanta dignitas & quam tremenda! Omnes stabimus ante tribunal Christi: ser. prum est enim: VIVO

EGO, dicit Dominus quoniam mihi flectetur o-

tine genu: & omnis lingua confitebitur Deo: Sic omnino, sic omnium planè hominum vita præsens ejus iudicio definitur, & futura decer-

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

atur.

Quis non timebit te Domine? quoniam omnes gentes venient & adorabunt in conspectu tuo! Apoc. 15.

Sed non minus nobis timendus est in sanctissimo Sacramento, quia non minus illic iudicat de nobis omnibus, sive frequentius sive infrequentius accedamus. Primò quidem de infrequentia iudicat, undenam tam rara quorundam Communio? Quid prætant causæ? quid valoris & ponderis sit causa quam prætexunt? Cur non impedimenta Communionis deferunt potius quam ipsam Communionem. Ille est qui hæc cuncta singillatim examinat; ille de singulis & cognoscit & iudicat: Iudicium Domini cum populo suo. Micb. 6.

Deinde in communicantibus, quænam sit eorum dispositio, quæ culpabilis, vel inculpabilis capacitas, quæ devotio, quis fructus, quis usus vel abusus Sacramenti, nonne hoc ipse examinat; nonne & iudicat, quandoquidem tam varios & diversos operatur in animis motus & effectus, quàm variam esse videt & iudicat esse communicantium dispositionem & capacitatem? Vnumquemque juxta vias suas iudicabo de vobis, quod quidem Apostolus apertè a vocis expressit significatione cum dixit: Qui manducat indigne, iudicium sibi manducat: Id est, condemnationem suam tam propriam & tam justè adæquatam suæ indignitati recipit quàm proportionatè eibus manducatus manducanti adaptatur; & sicut quod manducatur convertitur in propriam manducantis substantiam, ita ex indigna manducatione agni fiet quodammodo ut manducata condemnatio totam penetret & in se convertat animam; si quid fortè superesset boni, pervertitur, corrumpitur, & tota transit anima in damnationem & corruptionem: Vs Apoc. 22. qui nocet, nocent adhuc: & qui in sordibus est, sordescat adhuc. Vs impleant peccata sua semper;

Ezech. 33

1. Cor. II.

Vs Apoc. 22.

1. Theff. 2.

per;

per; peruenit enim ira Dei super illos usque in finem.

Matt. 22.

Hæc est ira Regis irati contra eos qui vocati ad nuptias, neglexerunt vocantem. Hæc est ira Christi iudicis cuius iudicium incipit à domo Dei.

1. Pet. 4.

Hæc est Agni vel maxime formidanda ira, propter illam videlicet rationem quæ modò expendi debet ob quam Agnus irascitur. Aut non irascitur agnus, aut non nisi formidolosè irascitur; quanta est naturæ bonitas, tanta est neglectæ bonitatis ira; at cum maxima sit bonitas, maxima sit etiam ira necesse est. Quantum de suo bonus, tantum de nostro iustus; de tuo habet ut sit agnus, de nostro ut sit iratus, & de utroque ut sit vehementer iratus. Nisi esset bonus non esset agnus, nisi ut est bonus contemneretur à nobis, non irascetur agnus; nisi denique simul esset bonus & simul contemptus non tam vehementer & formidolosè irascetur. Facit bonitas ne de se irascatur, sed ipsa etiam facit ut à nobis commota non nisi vehementer irascatur. Sicut non est iudicium sine misericordia, sic neque misericordia, si læsa fuerit, sine iudicio est; & quanta fuerit misericordia seu misericordiæ læsio, tale futurum de illa iudicium. Misericordiam & iudicium cantabo tibi Domine, NON dicit iudicium & misericordiam, inquit sanctus Augustinus, sed misericordiam & iudicium; quia præcedit misericordia, nec est iudicium nisi pro illa læsa. Pater misericordiarum est, & Deus ac Dominus ultionum. Pater quidem misericordiarum non modo, inquit sanctus Bernardus, quod Pater videatur misereri potius quàm indignari, sed quod miserendi causam & originem sumat ex proprio, iudicandi vel ulciscendi magis ex nostro.

Tertull.

Quantum de suo bonus, tantum de nostro iustus; de tuo habet ut sit agnus, de nostro ut sit iratus, & de utroque ut sit vehementer iratus. Nisi esset bonus non esset agnus, nisi ut est bonus contemneretur à nobis, non irascetur agnus; nisi denique simul esset bonus & simul contemptus non tam vehementer & formidolosè irascetur. Facit bonitas ne de se irascatur, sed ipsa etiam facit ut à nobis commota non nisi vehementer irascatur. Sicut non est iudicium sine misericordia, sic neque misericordia, si læsa fuerit, sine iudicio est; & quanta fuerit misericordia seu misericordiæ læsio, tale futurum de illa iudicium. Misericordiam & iudicium cantabo tibi Domine, NON dicit iudicium & misericordiam, inquit sanctus Augustinus, sed misericordiam & iudicium; quia præcedit misericordia, nec est iudicium nisi pro illa læsa. Pater misericordiarum est, & Deus ac Dominus ultionum. Pater quidem misericordiarum non modo, inquit sanctus Bernardus, quod Pater videatur misereri potius quàm indignari, sed quod miserendi causam & originem sumat ex proprio, iudicandi vel ulciscendi magis ex nostro.

Pf. 100.

2. Cor. 1.

Pf. 93.

Ser. 5. in Nativ. Dom.

Ecl. 5.

Ibid. 16.

Rom. 2.

Maliùm quidem in nobis inter se differunt misericordia & ira, sed in Deo tam propè simul conjuncta sunt & unita, ut unum & idem sint. Sic Sapiens: Misericordia & ira, inquit, ab illo citò proximant: Misericordia & ira est cum illo. Potens exoratio & effundens iram: secundum misericordiam suam sic correctio illius: hominem secundum opera sua iudicabit, omnis misericordia faciet locum unicuique secundum meritum operum suorum. Id est, cedit locum iustitiæ, præparabit locum iudicio, ut quanta fuerit misericordia tale sit futurum sequens iudicium. Sic locum misericordiæ replebit iustitia quando hæc illi commensurabitur. Denique quid expressius quàm quod Apostolus: An divitiis bonitatis eius & patientia

& longanimitatis contemnis? thesaurizas tibi iram in die ira. Vide ut thesauros iræ opponit divitiis bonitatis & patientiæ contemptis, quasi diceret, sicut ex divitiis fiunt thesauri, sic fiunt ex divitiis bonitatis iræ thesauri: & quantæ erant illæ divitiæ bonitatis, tanti futuri sunt iræ thesauri. Thesaurizas tibi, ait sanctus Bernardus, thesauros iræ pro prerogatis thesauris misericordiæ quos contemnis. O qualis divina bonitas! ô qualis humana malitia!

Serm. de Tripl. Maje.

II. PUNCTUM.

SED in sanctissimo Sacramento maxima est bonitas maximeque contemnitur, seu maximum subest eius contemnenda periclitium, nisi caveatur.

Quid enim mansuetus, quid facilis, quid ad omne genus beneficii confertus, aratus, quid ad lupernas profundendas gratias proclivius, cum nullum recuset, omnes invitet, & unicuique quantum capere & referre potest indefinenter & certissime impertiar! O fons amoris perpetui quid dicam de te? Suavitatem huius Sacramenti, Divus inquit Thomas, nullus dignè exprimere sufficit, per quod spirituali dulcedo in suo fonte gustatur, & recolitur memoria illius quam in sua passione Christus monstravit excellentissima charitatis. Denique quod ait S. Bernardus de duobus sponsi uberibus, ubinam apparet manifestius? Duo, inquit, sponsi ubera, duo in ipso sunt ingenita mansuetudinis argumenta, quod patienter expectat delinquentem, & clementer recipit poenitentem: gemina, inquam dulcedo suavitatis excubitat in pectore Domini Iesu; longanimitas videlicet in expectando, & in donando facilitas. Verè hic longanimus & multum misericors.

l. 3. De Imitat. Ch. c. 10.

Serm. 9. in Cant.

Pf. 102.

Et verò periculum tantæ bonitatis contemnendæ non modo in illis est, qui actu & re ipsa Sacramentum blasphemant aut in mortali recipiunt, sed in his etiam vel qui non satis frequentant ne obligentur ad arctiorem vivendi modum, vel qui frequentant crebrius sine cultu aut ullo fructu qui dicunt Deo recede à nobis scientiam viarum tuarum nolumus.

Iob. 21.

Non quod ita ore loquantur, sed quod ita re ipsa vivant & sic affecti sint ut nolint meliores & perfectiores evadere, licet Christus eos sæpius invitet ad Communionem; aut communitantes excitet ad perfectiorem vitam. Rogate, inquit invitatus ad Cœnam, habe me excusatum.

vium. Vix est ullus qui non prætexat aliquam excusationem contra quotidianas illas gratias quæ nos vel à nostris defectibus retrahunt, vel ad altiora provchunt. Qua in excusatione triplex quidam reperitur Christi contemptus. Primo quod revera repudiet gratiam. Secundo quod falsò se excuset, & se excusando accuset invitentem, ut supra dictum est. Tertio denique quòd sic humana divinis præferat, naturam gratiæ, & seipsum Christo. Ad vos, ô Sacerdotes qui dicitis nomen meum, Ad vos mandatum hoc. Sacerdotes, ubi tot milliarum fructus? ubi tot communionum effectus? ubi tot gratiarum proventus? Nunquid non medicus non est tibi, qui are igitur non est obducta cicatrix? Ego honorifico patrem meum, & vos inhonorastis me. Extendit laurus hæc Christi verba, multus in illis sensus est. Vide quantum honorificet Patrem cui se millies in die immolat, quoties videlicet celebratur Sacrum; quod fit in universo terrarum orbe, per singula per se momenta temporum. Tu verò vix mediam illi colendam impendas horam!

III. PUNCTUM.

ERGO hic Agni vel maxime formidanda est ira. Hic videlicet in sanctissimo Sacramento, ubi Christus sedet in throno misericordiae simul & justitiae, unde agni accenditur ira, & unde accensa ira dicitur præcipue formidanda, quia nempe ubi summa est Christi bonitas sese pro nobis immolans, illic esse Christus dicitur velut agnus: ubi vero fuerit talis offensa bonitas, illic agni dicitur ira, & ira quidem tam vehementis quam ingens erat bonitas. Audi rursus sanctum Bernardum, de hac utraque simul Christi virtute sibi succedente: sicut bonitas apparuit ultra omnem spem, ultra omnem estimationem: similem expectare possumus iudicii distributionem. Noli ergo contemnere Dei misericordiam, si non sentire vis justitiam, sed iram, sed indignationem, sed amulationem, sed furorrem. Ut enim scis quanta districtio succedit, tanta illa mansuetudo prævenit. Ex magnitudine indulgentiae, magnitudinem ultionis attende. Imensus est enim Deus, & infinitus in justitia, sicut & in misericordia. Multus ad ignoscendum multus ad ulciscendum, sed misericordia quæ dempiora sibi vendicat, ut si voluerimus, districtio in veniri non possit in quem servat.

Hæcneque pars certis.

Hæc & alia plura quæ sanctus Pater universim de Christi Domini mysteriis prosequitur, cum singulariter & eminenter pateant in sanctissimo Sacramento, quid restat nisi ut agnoscamus quam sit illic cavendus tantæ bonitatis contemptus, & quam formidanda quæ inde commoveri possit ira: non ut quidem à Sacramento fugiamus, aut rarius accedamus: sed ut formidemus offensas nostras quæ illam accendunt iram: & quæ fieri poterit vitæ innocentia & animæ puritate, Accedamus, ut ait Apostolus, cum vero corde, in plenitudine fidei, aspersi corda, à conscientia mala. Redditque paulò post rationem quæ supra dicta omnia valde confirmat: Non enim accessistis ad tractabilem montem & accensibilem ignem & turbidum & caliginem, & procellam, & rubasonum, & vocem verborum quam qui audierunt, excusaverunt se ne eu fieret verbum. Non enim portabant quod dicebatur; & si bestia tetigerit montem, lapidabitur. Et ita terribile erat quod videbatur; Moyses dixit, exterritus sum & tremebundus. Sed accessistis ad Sion montem & civitatem Dei urventem, Ierusalem caelestem, & mulierum millium Angelorum frequentiam, & Ecclesiam primitivorum qui conscripti sunt in caelis, & iudicem omnium Deum, & spiritus iustorum perfectorum, & Testamenti novi Mediatorem Iesum, & sanguinis asperisionem melius loquentem quam Abel. Quali diceret; non sic nobiscum hic agit Christus sicut olim cum Judæis, quando illis apparuit in monte Sinai. Sic enim illos sensibilibus terruit ut non audent propius accedere, quia volebat etiam Deus eos esse propiores. Nos verò non ita sensibilibus terret, qui vult nos ad se confidenter accedere: in Ecclesia quidem militanti per Sacramentum, & alios accedendi modos; in triumphanti verò per beatitudinem.

Nihil hic terrificum sensibus objicitur, ne timeamur: sed potius cuncta suaviter & allicentia: ne tamen tali abutamar bonitate & suavitate, neve offendentes misericordiam accendamus iram & justitiam, sic pergit S. Apostolus: Videre ne recuseris loquentem. Si enim illi non effugerunt, recusantes eum qui super terram loquebatur, multo magis nos qui de caelis loquentem nobis avertimus. Et post pauca: Itaque regnum immobile suscipientes, habemus gratiam per quam serviamus, placentes Deo cum metu & reverentia: etenim Deus non ignis consumens est. Quali diceret, jam nobiscum non agitur in figuris mobilibus & transeun-

tibus

Hebr. 10.

Ibid. 12.

Mat. 1. & 2.

Ier. 8. Ioann. 8.

Serm. 15. in Epiph. Dom.

ibus sicut cum Antiquis agebatur: firma sunt & immobilia quæ tractantur, nec putemus nos in illis ex nostro esse sensu & gustu regendos, sed & potius ex ductu & directione Ecclesiæ, quæ est regnum Dei, in quo nihil nobis præcipitur aut consulitur, quod non possimus cum gratia, quæ nobis confertur, ut serviamus Deo non servili terrore, sed filiali & reverentiali metu, qui accessum ad Deum non prohibet, nisi profanum & inconsummum qui solus iram accendit. Alioquin accedite ad illum & illuminamini: & facies vestra non confundentur.

Pf. 33.

In D. Pf.

Accedamus ad eum, inquit S. Augustinus, ut illuminemur, non quomodo ad eum accesserunt Iudei ut tenebrarentur. Accesserunt enim illi ad illum ut crucifigerent: nos ad eum accedamus, ut corpus & sanguinem eius accipiamus. Illi de Crucifixo tenebrati sunt, nos manducando Crucifixum & bibendo, illuminamur. Et post pauca: Sed dicit aliquis, quomodo ad eum accedo? Tantis malis, tantis peccatis oneratus sum, tanta scelera clamant de conscientia mea, quomodo audeo accedere ad eum? Quomodo? Si humiliaveris te per penitentiam.

Et quæ plura prosequitur ad hanc humilitatis partem commendandam, quæ maxime requiritur in penitenti corde, & quæ modum affert immodicis cupiditatibus; quarum quanta fuerit moderatio, tanta erit ad sacram mensam dispositio. Verè namq; Christus Dominus quod de se David agebat, *Superbo oculo in insatiabili corde cum hoc non edebam. Oculi mei ad fideles terra, ut sedcant mecum. Ambulans in via immaculata, hic mihi ministrabat* Sed quare non de præfenti, dicit, *Ministrat?* A quia non sic modo, sicut olim, immaculatus ministrabat e? An quia qui ministrare inceperat in via immaculata, paulatim deficit & dum immaculatus esse desinit, desinit etiam ipsi ministrare? An forte qui ministrabat, ministratur: quæ sensu dicebat Dominus de suis servis, *Quid gratiam ministrabit illis. Ac rursum: Ego in medio vestrum sum, sicut qui ministrat.* O dignitatem ministrorum Christi, sive dum ministrant, sive dum ministrantur! O vitæ immaculatae meritum quæ tantam conciliat dignitatem!

Pf. 100.

Luc. 12,

ibid. 21.

DOMINICA TERTIA POST PENTECOSTEN.

DE OVE PERDITA, QUÆSITA, ET INVENTA A PASTORE.

Erant appropinquantes ad Iesum Publicani & peccatores, ut audirent illum. Et murmurabant Pharisei & Scribæ dicentes: quia hic peccatores recipit & manducat cum illis. Et ait ad illos parabolam istam, dicens:

Quis ex vobis homo qui habet centum oves. Et quæ sequitur parabola de ove perdita, quæ sita & à Pastore inventa, ut habetur. Luc. 15.

Videri possent quæ proximè præcedentibus Hebdomadis dicta sunt de facili accessu ad Dominum, & de illa confidentia quæ nos ad ipsum adducit, excitanda potius, quàm timore qui nos inde avocet, prout aperte Apostolus ex multis à se dictis concludit: *Adeamus ergo cum fiducia ad thronum Gratia, & misericordiam consequamur.* Hinc illæ Veritates Practicæ.

Hebr. 4.

Quibus amarum est conversari cum Christo, delicias eius convertunt in amaritudinem. Qui cum fiducia non adeunt ad Gratia Christi thronum, & se à throni secludunt gratia, & Christum excludunt à throno gratia. Divina licet magis timenda sint quàm humana; in divinis tamen minus est timenda familiaritas quàm in humanis.

Prima post Octavas Pentecostes Hebdomada, Feria 5. in solemnitate sanctissimi Sacramenti. Cum autem in tres partes divisa considerari possit parabola, sic consequenter ad unamquamque partem referentur Veritates Practicæ, ut primò quæ ad perditam, deinde quæ ad quæsitam; ac demiq; quæ ad inventam ovem, seu animam peccatricem spectant, producantur.

Quis